

Maig 2020 n°4

educació

educ **Acció**

Revista de Polítiques Educatives

Educació en temps de pandèmia

EDUCACIÓ INCLUSIVA ESCOLA COEDUCACIÓ REFLEXIONS OPINIÓ CONVIVIR TREBALLAR CCOO PROFESSIONAL
D'ATENCIÓ EDUCATIVA FORMACIÓ PROFESSIONAL UECS AULES D'ACOLLIDA FAMÍLIES IMMIGRANTS IGUALTAT VISUALITZAR
SUPORT AUXILIARS PROFESSIONALS NECESSITATS CENTRES EDUCATIUS ALUMNAT DOCENTS PERSONAL VETLLADOR

CONTINGUTS

EL CONFINAMENT I LA DESESCALADA A L'EDUCACIÓ	3	CONTE: "EL VIRUS VIATGER"	18	REFLEXIONS SOBRE LA SITUACIÓ ACTUAL	30
Manel Pulido, Docent de Secundària Secretari General Federació Educativa CCOO		Mireia Dellà Marquet, Tècnica en Educativa Infantil i Formadora		Roser Sucarrat. Tècnica d'educació infantil treballant a una escola bressol	
EL COVID-19 ERA DIGITAL	4	RES NO SERÀ COM ABANS	20	CIBERDOCENTS PER ACCIDENT!	32
Jaume Funes, Psicòleg, educador, autor del llibre "Fer de mestre quan ningú no sap per a què serveix" (Eumo)		À. Martínez, Docent de primària		Toni Pons, Pare de dos nens petits Professor d'FP i ciberdocent per accident	
QUAN TORNI A ARRENCAR EL MÓN...?	6	LA DOCÈNCIA UNIVERSITÀRIA EN AQUESTES SETMANES DE CONFINAMENT	21	L'EDUCACIÓ AL COSTAT DE TOTES LES PERSONES	34
Pilar Armengol, Mestra de primària d'un centre de màxima complexitat		Olga Alcaraz i Sendra, Professora de departament de Física de la Universitat Politècnica de Catalunya		Angel Marzo Guarinos, Mestre d'adults CFA Canyelles	
ELS ADOLESCENTS VOLEN TORNAR ALS INSTITUTS, MALGRAT TOT	8	L'ATENCIÓ DELS ALUMNES DE L'ESCOLA D'EDUCACIÓ ESPECIAL DES DEL CONFINAMENT.	22	POLÍTIQUES PÚBLIQUES INVISIBLES?	36
Josep Guardiola Salinas, Docent de secundària		Bibiana Alsina i Ester Bigas, Mestres de l'ETVA i delegades sindicals de l'Escola Estel		Marc Hortal Galí, Afiliat a CCOO i Director d'Institut	
EL REpte D'ACOMPANYAR LA PETITA INFÀNCIA EN CONFINAMENT	10	MOTIVAR EN TEMPS DE CONFINAMENT	24	LES ESTUDIANTS I EL CONFINAMENT	38
Laura Genovès, Educadora d'Escola Bressol Municipal de Barcelona		Inma Santa Maria Revilla, Orientadora Educativa		Irene Cano, , estudiant de pedagogia i membre del sindicat Front d'Estudiants de Catalunya (Fde)	
ALTES CAPACITATS	11	L'ACOMPANYAMENT DES DE L'ESCOLA D'EDUCACIÓ ESPECIAL SOLC EN EL CONFINAMENT DE LA COVID-19.	25	UN NOU HORIZÓ?	40
Montse Terrones Freijo, Mare d'un fill i una filla amb altes capacitats		Blanca Mas Salsench, Directora Escola SOLC (Pedagoga Terapeuta)		David Taranilla Garcia, Professor d'Història i autor del llibre: "Tecgnosis, de sapiens a la singularidad"	
L'ESCOLA D'EDUCACIÓ ESPECIAL I CONFINAMENT	12	LA IMPORTÀNCIA DEL LLEURE A L'ESTIU DESPRÉS DEL DESCONFINAMENT	16	REFLEXIONS DES DEL CONFINAMENT DE LES TREBALLADORES DEL COMPLEX EDUCATIU DE TARRAGONA (CET)	42
M. Jesús Conte Docent d'educació especial		Gemma Martínez i Alicia Ruiz, Educadores del lleure educatiu		Cristina Larramona Plà, Tutora de Residència Susana Garcia Sánchez, Infermera Maria Rosa Samper Diaz, Personal d'Oficis	
YO Y LA TELEEDUCACIÓN YO Y EL REGRESO	14	LA "REALITAT PERVERSA" DEL CONFINAMENT DE LES VETLLADORES	28	DES DEL CONFINAMENT I MÉS ENLLÀ AMB LA MEVA TUTORIA	45
Aleix Benitez Terrones, Estudiant d'ESO		Núria Duro, Isabel Launes, Bea Pocino i Marta Fucho (del grup de vetlladores a Terres de L'Ebre)		Esther Blanes, Tutora 4rt ESO i Orientadora Educativa-Siei	
BAT CONFINAT. QUAN LA REALITAT SUPERA LA FICCIÓ	15			EL CORONAVIRUS NO ENTÉN DE FRONTERES PERÒ TAMPOC D'ARROGÀNCIA	45
Maria Elena Pàmies, Dona, mare i creadora d'imparavles.com (sí, amb V)				Glòria Figols Martín, Delegada Sindical de CCOO Educació	
CONTE: "CERRANDO PUERTAS Y ABRIENDO VENTANAS"	16				
Raquel Martínez Pulido Docent					

EL CONFINAMENT I LA DESESCALADA A L'EDUCACIÓ.

Manel Pulido,
Docent de Secundària
Secretari General
Federació
Educació CCOO

Poc podíem imaginar quan començava el mes de març que la vida ens faria un gir com el què ens ha donat. Quan ho pensem, som conscients de la fragilitat de les nostres vides. Que en un segon, tot ens pot canviar: una malaltia, una ruptura sentimental, el naixement d'una filla, la pèrdua d'un ésser estimat. Però mai havíem pensat en una pandèmia global. Tant se val que des del mes de gener estiguéssim veient que a la Xina havien confinat una província sencera o que al nord d'Itàlia, a finals de febrer comencessin a tenir greus problemes sanitaris. Ho vàiem massa lluny, i ens va semblar exagerat quan els organitzadors del Mobile Word Congrés el van anul·lar i els diferents governs ho criticaren. No va ser fins al dijous 12 de març, quan el Conseller d'Educació va anunciar que els centres es tancarien l'endemà per quinze dies, que vam aterrar a aquest canvi de vida que ens ha tocat.

Des d'aleshores, la declaració de l'Estat d'Alarma, el confinament, les mascaretes per sortir a comprar, deixar de fer petons i abraçades, les imatges del sistema sanitari fregant i traspassant el col·lapse, els milers de morts... Però també el canvi de valors, aplaudint al personal sanitari, de la neteja, de les botigues de primera necessitat... I en el món laboral i educatiu, els acomiadaments immediats a moltes empreses, el tancament de les seues sindicals, l'agreujament de la desigualtat, la incertesa de com fer teledocència... Però també la transformació del nostre sindicat per atendre a tothom telemàticament, la reversió de molts acomiadaments a ERTOS, la negociació sindical per evitar pèrdues salarials...

Hem vist com la lluita política baixava als seus nivells més baixos, utilitzant la mort, les errades i la falta de previsió, però també grans exemples de cooperació entre institucions i entre partits polítics rivals en la recerca de solucions.

Dos mesos després d'aquest sotrac, sabem que la vida no serà igual. Com a mínim fins que les treballadores de la ciència aconseguixin una vacuna. Però sigui quan sigui aquest moment, ja no permetrem que tornin a jugar amb tot allò que ens assegura la vida. Tenim la voluntat d'una reconstrucció justa, sostenible i equilibrada que canviï els marcs estructurals i institucionals que estan en la base de l'empobriment d'una part important de la ciutadania i ha eixamplat les desigualtats socials. Hem de dibuixar un pla de reconstrucció que reforci el paper dels serveis públics per garantir el benestar social, del treball digne per construir una societat més justa i més igualitària, que vagi de la mà del feminisme i que impulsi un model productiu equilibrat i innovador al servei d'una societat que faci de la sostenibilitat i el respecte al medi ambient la nova forma de viure.

Una societat en la qual el sistema educatiu haurà de ser clau per reequilibrar les desigualtats d'origen. Un sistema educatiu que a curt termini haurà de continuar treballant de forma molt diferent de la que s'ha fet d'ençà que tenim ús de raó. Un sistema que haurà de garantir el dret a l'Educació en aquest camí cap a la nova realitat i els drets laborals de les treballadores i treballadors. Uns objectius que continuen sent els pilars de la Federació d'Educació de les CCOO de Catalunya.

EL COVID-19 ERA DIGITAL

Jaume Funes,
Psicòleg, educador,
autor del llibre “Fer de
mestre quan ningú no
sap per a què serveix”
(Eumo)

Al mes de març, en una fracció de pocs dies es va passar d'intentar prohibir el smartphone a l'escola a descobrir que no tot l'alumnat tenia ordinador a casa. A continuació, en poques setmanes, hem descobert que sense habitar el món en línia no es pot fer escola a distància. I, finalment, ja discutim com pot acabar sent una escola que no podrà prescindir de la realitat digital en la qual tots plegats hi vivim.

Aquest és un text breu i no escriure sobre com és l'alumnat digital, en dimensió virtual, permanentment connectat. Tampoc sobre què vol dir construir nous entorns d'aprenentatge ni sobre el lloc que les vides virtuals han de tenir a l'escola. I encara menys sobre què vol dir construir una escola digitalment crítica.

He pensat tan sols a escriure una petita llista del que paga la pena pensar quan ens ha entrat la presa activista per “informatitzar” l'alumnat i l'escola, amb la pretensió de poder continuar fent classe, ni que sigui a distància. Però, hem de recordar que el que ja era la crisi digital de l'escola (agreujada amb la pandèmia) no es pot resoldre simplement introduint nous artefactes a l'aula o a casa.

Aquesta seria la petita llista de consideracions:

1.- La “pobresa digital” d'un sector del nostre alumnat no és una simple qüestió de tenir o no tenir màquines i una connexió potent a casa (tot i que també ho és). Seguirà existint una profunda desigualtat en els usos i en les competències per fer-les servir i, molt especialment, una dissociació total entre els usos digitals i la vida escolar, els aprenentatges. Si l'escola estava lluny, la pantalla no l'aproxima. Si havíem pensat abans com el “wifi” podia fer més atractiu el fet d'aprendre a determinats alumnes, ara se'n sortiran molt bé. Tornem a pensar en l'escola digitalment diferent que la diversitat social necessita.

2.- Ensenyar (educar ensenyant) fent servir “internet” no és fer classe en línia. Perquè s'entengui la diferència: escriure, comprendre o analitzar un escrit amb hipertext no té res a veure amb consultar en el diccionari de l'aula les paraules desconegudes d'una lectura. Allò que estava ja en discussió és el paper de l'adult professor-mestre com a mediador entre el saber (informació, construcció del coneixement) i l'alumne, fent servir la multiplicitat de recorreguts que el món digital i en xarxa permet. El que no ha estat mai en discussió és la influència humanitzadora en les vides d'infants i adolescents d'aquests professionals (si volen i aconsegueixen obtenir-la). És cruament senzill: bona part del que feiem ja no serveix, perquè ja no servia; bona part de les nostres influències en les seves vides són encara més necessàries ara. Si els professionals de l'educació sempre han estat subjectes creatius i innovadors, ara necessitem que ho siguin més, però no cal recuperar la funció de transmissors de coneixements.

3.- Si la realitat virtual és aquella en la que no hi ha temps ni espai, l'escola també virtual és aquella que obre les seves parets al món. Aprendre virtualment significa que la vida és recuperada cada dia a l'aula i que la vida de l'aula continua influint en les vides, presencials i virtuals, de l'alumnat. L'escola oberta que ja practicàvem passa a ser molt més oberta si, també, està situada en les dimensions i relacions virtuals. Per exemple: avui tota bona tutoria, tot bon acompanyament educatiu, ha de poder tenir una dimensió virtual (toca aprendre a ser bons tutors del "instagram" de cada moment).

4.- No té sentit reaccionar com a conservadors obsessionats pel temps que passen entre pantalles. La nostra preocupació hauria de ser descobrir i interessar-nos per allò que fan entre pantalles. Saber el temps, el contingut, els bagatges que van construint en la seva interacció. En un nou llibre a punt d'aparèixer he insistit que, connectats, com a mínim fan el següent: navegar, estar en relació, actuar i fer coses junts, mirar, veure, llegir, aprendre, consumir, crear, expressar-se, jugar, escoltar, seguir uns altres, etc... La preocupació és col·locar les propostes escolars d'aprendre en mig d'aquesta realitat. La nostra implicació educativa ara significa considerar la motxilla digital que porten cada dia i descobrir quines són les seves competències i com els alfabetitzem per adquirir-les.

5.- Fins ara se suposava que educaven en el pensament crític. Abans i ara eduquem en tot allò que hi ha darrere del món digital. La immensa marea de divulgació de falsedats, de demandes de control, de venda de seguretats, etc. que ha estat omnipresent aquests dies, ens obliga pensar que entre les primeres competències que hem d'ajudar a aconseguir està la de descobrir permanentment el "darrere" de la pantalla. Aprendre a descobrir de què, de qui, com fiar-se d'allò que ens ensenyen digitalment.

6.- Una escola només de pantalles i internet? No. L'escola també és el territori d'altres formes de relació i d'aprenentatge. Aprenen perquè surten de casa, tenen una relació significativa amb els seus mestres, poden conviure i relacionar-se presencialment. Una dieta només digital és insana. El benestar digital comporta escoles amb capacitat de tenir diferents formes viure i aprendre, que no exclouen el digital (que porten integrat en el seu desenvolupament).

El Mediterrani ja existia. No ha vingut amb la pandèmia. Però es tracta de millorar i adequar les tècniques de navegació que els professionals i la institució escolar dominen (o no) per fer "surf" en unes altres latituds.

QUAN TORNI A ARRENCAR EL MÓN...?

Pilar Armengol,
Mestra de primària
d'un centre de màxima
complexitat.

Treballo en un centre catalogat de màxima complexitat. Un institut escola. Sóc mestra de primària però estic a 1r d'ESO, per allò d'apropar la mirada de primària a secundària. Ja fa 33 anys que faig de mestra. Sempre en aquesta tipologia d'escoles. La manera d'etiquetar aquests centres ha anat canviant i també els eufemismes que s'utilitzen per definir el que hi passa. Vulnerabilitat. Pobresa infantil. Pot ser pobre un infant sense ser-ho els seus pares? Alumnat nouvingut. De tots els fills d'estrangers no en diem nouvinguts, oi? Barriades populars. Aquí la paraula popular no vol dir pas famós. I cada cop que tanco la porta de la nevera veig un imant (no recordo qui el va portar) que diu: "Por ahora no pido más que la justicia del almuerzo", Pablo Neruda".

No porto el compte dels dies de confinament. Sense adonar-me m'ha xuclat un remolí de videotrucades, pantalles, registres de seguiment, més trucades, excels, beques, tutorials, recuperacions... que he de fer un esforç per marcar moments del dia que no tinguin a veure amb la meva vida professional.

Les paraules són imprescindibles. Gràcies a elles i al seu significat anem construint el nostre pensament. Som capaços d'expressar-nos, de comunicar, de demanar, reivindicar, cantar, xiuxiuejar a cau d'orella allò que només tindrà un oient. Una allau de noves paraules estan trepitjant fort i fan trontollar el pensament col·lectiu. Pel bé comú. Diuen. Com encaixa "bé comú" amb la desigualtat i classisme estructural?

No porto el compte dels dies de confinament. Visc un confinament privilegiat. Veig sortir el sol cada dia. Bé, ara el sol ha decidit matinar més que jo. Veig el cel i els núvols. Surto a la terrassa i em toca l'aire a la cara. I ha florit el gessamí i em fa pensar que tot just fa un any també ho va fer.

En un racó del menjador tinc el meu espai de treball. Taula, ordinador i prestatges plens de llibres (la Jèssica en una videotrucada em va dir que quina sort tenir tants llibres!). La meva parella no ha deixat de treballar cap dia. Té allò que ara es diu una feina essencial. Els meus fills ja no viuen a casa i també segueixen treballant. Per mi sí que són essencials. Quines ganes de tocar, abraçar, acariciar... a ells i a tantes persones que estimo. I als meus alumnes. I jo també segueixo treballant. Teletreballant que diuen.

Em llevo i després de les rutines quotidianes ja obro l'ordinador. Quarts de nou? De vegades abans. Tinc un parell de comentaris al xat del Hangouts. L'Alika, que si pot acabar els deures en bolígraf vermell. El blau ja no va. Un mail del classroom. La Lucía ha lliurat la tasca a les 2:10 am. Tinc anotat a la meva agenda les reunions del dia i les trucades a les famílies.

Ha començat el Ramadan, millor que truqui cap al tard. Les 18h ja serà bona hora. Un mail d'en Juan David que em demana que truqui, la mare vol parlar amb mi. Quan parlem, primer m'ha agraït mil cops la trucada, vol saber com estic, com està la meva família, bendicions. No sap com omplir la nevera. Tenen gana. Ja tinc clar el camí que he d'iniciar segons la necessitat que em comunica la família. Ara per ara l'escola som els seus interlocutors en molts casos. Molts casos. També són interlocutors les seves entitats de lleure educatiu. Imprescindible fer xarxa. La xarxa és essencial.

Ahir vaig anar a l'escola a repartir tablets, material escolar, llibres, jocs. La Halima i els seus germans des d'ahir tenen tablet amb connexió a internet. Hem estat 50 minuts de rellotge parlant.

Hem començat per trucada telefònica, a obrir aplicacions i entendre el funcionament de l'aparell, finalment ja ens hem connectat a Hangouts i hem fet videotrucada. Quina alegria tornar-nos a veure les cares! Feia una eternitat. (Totes dues ens tirem petons amb els dits als llavis).

Per la pantalla passa tota la família. Agraïment infinit per aquell objecte que ens acosta. Podran fer deures. Aquest dispositiu ara és l'escola. No tinc clar què tindran per sopar. Només penjar ja m'ha fet un missatge al xat. T'estimo molt. Mil emoticones. Després faig correu a les tutores dels germans per saber què han detectat de la situació econòmica de la família. En Kostya ja fa dies que està connectat.

Dues trucades d'una hora i jo convertida en audiotutorial personal. Beneït google traductor. Entre els dos hem fet un màster en competència digital. Amb nota. Classroom. Hangouts. Clica. Gmail. Usuari. @. Dirigeix-te a la fletxeta. Drive. Ara quan es lleva al matí em diu bon dia pel xat. Té la sort que la mare segueix treballant. Passa tot el dia sol a casa. Quan m'aixeco del racó del menjador on tinc la taula de treball (i els llibres), camino dues passes i sec al sofà. Dues passes més i sec a la taula per sopar. Allà estan tots. Segueixen amb mi. Mentre sopo, quan obro la nevera, quan faig la videotrucada per sentir els meus fills. També quan sento la fresca del vespre a la cara i oloro el gessamí.

Vaig escrivint i ara m'adono que no ha sortit la paraula maleïda que ha fet que el món s'aturi. Ja ho deia Mafalda. "Que se pare el mundo que me quiero bajaaaar". El que passa és que hi havia molta gent, massa, que ja no circulava per aquella via per on anava el món. El sistema és tan cruel que està fet de tal manera que exclou, t'escup, et fa la traveta, t'enganya. I apareixen noves paraules que defineixen conceptes dels quals la meva àvia ja parlava. Xarxes de suport. Voluntaris. Banc d'aliments. En definitiva solidaritat. Al món hi ha bona gent nena, em deia.

Quan torni a arrencar el món...?

ELS ADOLESCENTS VOLEN TORNAR ALS INSTITUTS, MALGRAT TOT

Josep Guardiola Salinas,
Docent de secundària

La veritat és que després de llegir i sentir tantes coses aquests dies sobre l'educació i el confinament que estem patint a conseqüència de la pandèmia causada per la COVID-19, m'agradaria aportar la meua visió personal i subjectiva, no tan acadèmica o teòrica, sinó com a docent de secundària. Aclarir que aquesta mirada individual, pròpia i intransferible, ha estat nodrida a partir de la meua experiència diària, de les visions i comentaris dels meus companys i companyes de centre (moltes gràcies!) o d'altres instituts, de desenes d'articles llegits, de comentaris del meu alumnat i les seves famílies, o de notificacions oficials.

Però comencem pel principi, per la zona zero, que dirien els analistes moderns. Qui em diria a mi el dijous 12 de març, després d'assabentar-nos pels mitjans de comunicació i no pel Departament, en primera instància, que després de 32 anys de mestre (vaig començar a l'antiga EGB) viuria una situació tan inesperada, dramàtica i de manera tan vulnerable com l'actual?

Què em va passar pel cap durant el claustre de professorat on se'ns va comunicar que les classes presencials quedaven suspeses fins al dia 30 de març, encara que tothom tenia clar que, com a mínim, no tornàriem fins després de les vacances de Setmana Santa? Primer de tot, que estàvem vivint una tragèdia d'abast mundial, cosa que ja sabíem des de feia dies, però que la vivíem llunyana i amb un cert esperit egoista. El pitjor desastre d'Europa Occidental des de la Segona Guerra Mundial, com alguna política ha dit encertadament. En segon lloc, els sentiments negatius: una barreja caòtica i desordenada que anava des de l'angoixa, passant per la incertesa, la incredulitat, fins a la impotència o l'enuig més absoluts que m'aclaparaven i no em deixaven pensar de manera raonada. Ho sento, però sempre he desconfiat i desconfio d'aquells gurus, o aprenents de gurus que encara són pitjors, que sempre saben el que han de fer en qualsevol moment o situació i que s'adapten, com a bons darwinistes, a les noves realitats. O et diuen sentències com: "de les situacions de crisi també se n'aprèn i són una oportunitat per reinventar-se". No sé si gosarien dir-l'hi a moltes famílies del nostre alumnat que es troben a l'atur, o davant la incertesa d'un ERTU, o malviuen durant el confinament amuntegades en infrahabitades. Les frases lapidàries i ensucrades que inunden les xarxes cada dia han fet molt de mal a la societat en general i a l'educació, en particular. Ho sento, a mi em costa una mica més i, en alguns moments, no trobo la porta de sortida, malgrat el manual d'instruccions

Així que despullats, angoixats, desconcertats, desorientats –malgrat els gurus i les poques resolucions clares per part de les administracions responsables del món educatiu–, plens de por i incerteses i més vulnerables que mai, ens enfrontàvem, més amb el cor que amb la raó, a un desafiament que no havíem viscut mai. També he de dir que estic segur que la majoria de docents es van enfrontar al repte, sense renunciar als sentiments anteriors, des de la humilitat, que és cosa de pobres i té molt poc glamur, amb infinites ganes de mantenir, per sobre de tot, el vincle del nostre alumnat i les seves famílies amb el centre educatiu.

A partir d'aquí s'obria un qüestionari infinit de preguntes. Algunes de les respostes, en un altre article. I d'altres, és possible que no tinguin resposta. Estaria bé començar a reconèixer que els educadors hem de plantejar més aviat bones preguntes, que no pas respostes, sense amagar les nostres corresponsabilitats amb altres actors, tal com diu l'Aina Tarabini. I quines eren aquestes preguntes que com gotes de pluja persistent impactaven sobre unes neurones ja una mica desgastades després de més de dos trimestres de curs?

Però com contactaríem amb el nostre alumnat i les seves famílies? Podríem fer servir el nostre número particular, Whatsapp, Facebook, Instagram, solament el correu oficial, únicament les eines de les plataformes educatives...? Havíem d'avançar temari, o consolidar els continguts ja impartits? Havia d'avaluar les noves tasques? Era conscient que si seguia el temari, les desigualtats educatives encara es farien més evidents? com afirma en Xavier Bonal. Seria just l'aprovat general? Com avaluaríem aquest "tercer trimestre virtual"? Havíem d'abandonar els continguts totalment i centrar-nos solament en el suport emocional i psicològic del nostre alumnat?

Què vol dir que la repetició de curs ha de ser un fet excepcional? I no havia estat considerat sempre així, malgrat tenir actualment una de les taxes més altes de repetició de la UE? Totes les tasques programades serien competencials? Coneixíem realment el nostre alumnat abans del confinament? Havíem de prioritzar els alumnes i les famílies més vulnerables? Sabíem qui eren els alumnes més vulnerables? Com podíem ajudar a superar la bretxa digital? Quins consells podrien ser útils en la vida diària del nostre alumnat? Si ja tenia alumnes absentistes abans del confinament, ara com podria contactar amb ells i elles? Com funcionava això de la Teleeducació? I si he de teletreballar i tinc mainada a càrrec meu? Seria capaç d'adaptar-me a les noves tecnologies i utilitzar Google Meet, Zoom, Youtube, Drive, Moodle...? Faria el ridícul davant el meu alumnat que són veritables experts en les noves tecnologies? Com serien els claustres virtuals? Tenia sentit la Teleeducació, quan no hi crec i m'ha vingut, d'alguna manera, imposada?

Què passaria amb l'alumnat que es troba en una etapa de transició com 4t d'ESO o 2n de Batxillerat? Tindríem en compte la veu del nostre alumnat i les seves famílies? Havíem d'ampliar el curs al juliol per tal d'intentar reduir la bretxa educativa entre l'alumnat més vulnerable? Quan reprendríem les classes? Serien presencials o continuaríem online?

No crec que tingui respostes per a totes les preguntes després de set setmanes de confinament. Però alguna cosa sí que m'ha quedat clara. I una d'elles és que, malgrat totes les dificultats, i que el nostre sistema educatiu a secundària no dóna resposta a totes les demandes de formació, personals, professionals i emocionals dels nostres adolescents, els joves volen tornar als instituts. Esperem que a la tornada als centres educatius, sigui quan sigui, tots els actors que intervenim al món educatiu (amb diferents responsabilitats) siguem millors.

Un petit article que vol ser un homenatge a totes les persones que es dediquen al món de l'educació, entès en el sentit més ampli possible.

EL REpte D'ACOMPANYAR LA PETITA INFÀNCIA EN CONFINAMENT

Laura Genovès
Educatora d'Escola
Bressol Municipal de
Barcelona

Se sap, que tot succés té les seves repercussions, i en aquest cas, la COVID-19 ens ha arribat sense avisar, cap de nosaltres s'ho hagués pogut imaginar si uns mesos enrere algú ens hagués dit que, d'un dia per l'altre, es pararia el nostre dia a dia d'aquesta manera tan radical i viuríem tancats a casa per por al contagi d'un virus.

Em paro a pensar en l'aprenentatge de tot plegat, com les decisions individuals, en moments com aquest, poden arribar a tenir un impacte tan directe amb la resta de persones, i alhora com la cooperació i la solidaritat sorgeix de forma natural entre nosaltres.

De tot n'aprendrem i hem de fer l'esforç de veure a cada situació la seva part positiva, perquè encara que no ho sembli en tindrà i segurament més d'una.

Hem descobert que necessitem als altres, i que quan no els tenim a prop, els trobem a faltar. Ens hem adonat també, com funciona la nostra família en situacions complicades, que la família realment és tot, i segur que totes les vivències afavoriran una unió més intensa.

En l'àmbit educatiu, que és al que jo em dedico, totes les professionals del sector 0-3, han capgirat els contratemps d'aquesta pandèmia, amb esforç i dedicació han trobat la manera d'arribar als infants i les seves famílies, i penso que això és el que més valor hem de donar.

Aquests temps a casa però, ens han vingut més que bé per dedicar hores a la part de gestió, fent feina més administrativa, redactant unitats didàctiques, elaborant informes dels infants, fent documents i propostes d'activitats... tot un munt d'hores que durant el curs, tant ens manquen, sobretot a l'etapa de les escoles bressol que és on treballo.

Tot i pensar a dedicar aquest temps a l'elaboració d'activitats i propostes, les quals s'han anat enviant als infants i a les seves famílies, no sé la rellevància real, sobretot si ens referim a aquest col·lectiu de 0 a 3 anys, o m'atreviria a dir fins i tot, dels 0 als 6 anys, on segur que mai estan de més donant idees que "distreuen" per més o menys temps els petits de casa, però personalment, em quedaria, amb la part menys curricular, més enllà de les activitats, amb la part del nostre dia a dia les aules i el que considero que tanta falta ens fa aquests dies: la proximitat i el contacte, sigui per la via que sigui.

Que profund, un infant de qualsevol edat, des dels primers anys en l'etapa d'escola bressol fins els més grans, puguin sentir de tant en tant, la veu, puguin veure la cara (encara que sigui des d'una pantalla) d'aquella educadora que ha estat al seu costat cada dia, tantes hores i des de fa tants mesos, i amb aquesta trucada curativa, poder escoltar, empatitzar, fins i tot donar consell si es requereix, en definitiva, acompanyar en allò que necessitin els infants, però sobretot la seva família. Perquè tots sabem que si l'entorn de l'infant està cuidat, ell també ho estarà.

L'esforç per viure aquest confinament és enorme per totes les parts implicades, tant infants com pares, mares, i mestres, però, que bonic veure que s'han trencat barreres, que ha fluït la part més personal, humana i on la unió entre la família i l'escola, ara ha esdevingut més estreta que mai.

La vida és una aventura, no sabem el que passarà demà, cada dia és únic, i per tant, les oportunitats són per aprofitar-les.

ALTES CAPACITATS

**Montse Terrones Freijo,
Mare d'un fill i una filla amb
altes capacitats**

Em dic Montse i tinc un fill i una filla amb altes capacitats intel·lectuals (AACC). La situació de confinament que estem vivint està essent, pels dos, un moment dolç: preocupats per la pandèmia (s'han informat per sobre de les seves possibilitats!), preocupats per com reaccionarà la gent quan tornarem a sortir als carrers, per què passarà amb l'economia... però agraïts per no haver d'anar a escola!

La nena és la que està més "adaptada" al sistema educatiu. El 12/03 va sortir d'escola amb els "deures del coronavirus" i algunes feines penjades al Drive. Les va fer tal com li havien dit i, després, es va dedicar a cobrir els seus interessos. Fent una tasca sobre els rius d'Europa, va descobrir la batalla de Teutoburg. Al·lucinada va estar dies investigant, divertida, sobre "aquells bojós romans". Fent sumes i restes de fraccions amb diferent denominador, va descobrir el teorema fonamental de l'aritmètica. Es va passar més d'una setmana buscant els factors comuns de nombres de més de quatre xifres. Està intentant decidir quants continents hi ha. En un canal didàctic va descobrir la controvèrsia i li està donant voltes a si "massa de terra envoltada d'oceans" (llavors és Euràsia, no?), plaques tectòniques (veus! És Euràsia!)... Investigant sobre geografia es va indignar molt per lo poc que li havien ensenyat a escola... Tot això mentre feia exercici cada dia (és cinturó blau de taekwondo), llegia, dibuixava.

Quan li van arribar les primeres tasques del tercer trimestre, va plorar. Va plorar amb desconsol: "més del mateix, mare, més del mateix..." Vaig estar a punt de dir-li que no les fes. Com és molt responsable, es va empassar la frustració i les va començar, una estoneta cada dia, i després... a aprendre! Perquè ho viu i ho diu així.

El gran està participant més a les tasques de l'institut ara que durant el curs. Fins i tot fa projectes de física, tecnologia i història que no li han demanat i els envia als professors. Si tenim en compte que estava en atenció educativa domiciliària perquè s'havia agreujat la depressió, el canvi és positivament significatiu, no?

Em fa por que passarà quan tornin a l'aula, quan s'acabi aquest "homeschooling" forçat, quan hagin de tornar a seguir uns ritmes que no són els seus, unes metodologies que no són adequades per a ells, un entorn que els obliga a amargar-se per a ser acceptats: la nena està encantada de no veure els seus companys i això que està "súper ben adaptada" segons la seva tutora. Així de bé la coneix, així de bé els coneixen...

Quan tornin a l'aula continuaran necessitant el de sempre: que desapareguin els mites que envolten les aacc, que els professionals que els atenen estiguin formats en aacc (com en altres necessitats educatives especials o específiques), adaptacions curriculars adequades, ràtios més baixes. El de sempre! El sistema se n'ha d'adonar que hi ha nens i nenes que necessiten fer les coses d'altra manera, que ho faran millor i donaran tot l'allò que el seu potencial permet si els deixen funcionar al seu ritme.

I molt em temo que si abans no ho tenien, quan tornin, amb la situació social i econòmica que ens trobarem, tampoc no ho tindran. Ara bé, durant mesos hauran gaudit de la llibertat d'aprendre, d'aprendre molt, de tot, al seu ritme i segons els seus interessos. Tinc por que els costi o no puguin o no vulguin reincorporar-se al sistema.

L'ESCOLA D'EDUCACIÓ ESPECIAL I CONFINAMENT

M. Jesús Conte,
Docent d'educació especial
«A les persones amb discapacitat se'ls ha de donar les eines, les fites se les posen elles»

Les escoles d'educació especial han anat garantint la provisió de les esmentades eines, fruit inicialment del moviment històric de les famílies d'aquestes persones, en edat escolar, per tal de constituir-les i progressivament de la mobilització sindical i de propostes inclusives provinents des de moviments polític-socials de l'esquerra.

Cada persona és un món, es diu vulgarment, però del món de cadascú hi ha força elements que són comuns amb el món dels altres. En el cas de les persones amb discapacitat, el seu món té elements que no estan compartits pel món d'una majoria estadística, tot i que comparteix l'essencial.

La tendència a no calibrar els trets diferencials de l'alumnat amb discapacitat, fiançada a l'administració educativa i certs sectors socials, pot desencadenar una visió esbiaixada de la seva realitat, en aquest cas l'escolar. El confinament ho ha ressaltat.

Prova de tot plegat són les Orientacions referents al tercer trimestre del dia 8 d'abril i les Instruccions per al desenvolupament de l'acció educativa i l'avaluació en el tercer trimestre de 20 d'abril d'enguany.

Sobta que a les instruccions digui:

"En el cas dels i les alumnes amb pla de suport individualitzat (PI), caldrà trobar els mecanismes possibles perquè el tutor o tutora de l'alumne o alumna continuï fent-ne el seguiment i mantenint la interlocució amb els pares, mares o tutors i tutores legals"

El suport i seguiment de les famílies, per tot el que comporta tenir un fill o filla amb discapacitat, és inherent a la nostra feina i a més l'entorn familiar és cabdal per aconseguir el millor progrés dels infants i adolescents que eduquem.

Un tant per cent significatiu de pares no ha desitjat videoconferències per motius diferents. Alguns són tècnics però altres a causa de les reaccions del seu fill o la seva filla que costen de reconduir, o la seva disponibilitat a aquesta modalitat de comunicació. La freqüència pot variar des d'un cop per setmana a quinzenal, en general. En cada cas es valora i sempre existeix un percentatge molt baix que ho evita.

Les activitats han de ser molt específiques per a cada alumne a qui van dirigides, clares i senzilles per facilitar el suport de la família. La motivació dóna més garantia de realitzar-la a casa, especialment si el pare o mare veu que el seu fill o la seva filla mostra interès.

Pel que fa a l'avaluació, es fa difícil (fora del període anterior al 13 de març) perquè no hi ha cap garantia ni de fiabilitat ni d'igualtat de condicions per a tot l'alumnat. No arriba al 40% el nombre d'alumnes que retornen les activitats executades. A més en un curs normal, l'avaluació no es basa només en les activitats individuals sinó també en aprenentatges que es fan dins de la comunitat educativa. Ara, famílies i el nostre alumnat estan aprenent altres coses importants a casa que no són els aprenentatges de l'escola

El confinament ha demostrat que l'escola iguala i ha posat de manifest diverses qüestions:

.El nostre alumnat ha vist trencades les rutines escola-casa i ha reaccionat de manera diferent, segons la seva idiosincràsia, mostrant afecció a la imatge dels professionals mitjançant vídeos enviats per correu electrònic, per exemple.

Hi ha una desigualtat tecnològica entre famílies i fins i tot entre professionals. Això ha condicionat molt la presentació de les activitats (per ex. per absència d'impressora o d'ordinador). També hi ha diferències d'ús tecnològic entre escoles ordinàries per compartir els recursos i el suport dels CEEPSIR.

Els professionals, a més de fer servir els seus propis recursos informàtics, estem fent un sobreesforç per donar suport i eines de maneres que normalment no caldrien quan fem atenció directa. Resulta colpidor que aquells professionals, especialment tutors o tutores d'aula, llur contracte d'interinitat ha finalitzat durant el confinament no se'ls ha proporcionat la seva continuïtat deixant l'aula que portava des del setembre sense referent per a les famílies.

EN CONCLUSIÓ:

- Tornar a l'escola és clarificador per al nostre alumnat.
- No es pot traslladar l'escola a casa. Els rols a la família i a l'escola són diferents
- L'escola dóna, als pares i mares, l'espai on els seus fills i filles poden trobar les eines per desenvolupar-se de manera cooperativa i on alleugerir-los les càrregues d'un món al qual li costa compartir els trets diferencials d'aquests.

Garantim els drets

de salut

d'educació

laborals

YO Y LA TELEEDUCACIÓN YO Y EL REGRESO

Aleix Benítez Terrones
Estudiant d'ESO

Yo y la teleeducación

Bueno, hoy, todo el mundo (menos la gente esencial) se encuentra encerrada en una mazmorra, sin tortura, solo Netflix y la consola (menos los seres de planos superiores, que usamos PC). Tenemos al presidente de los USA bebiendo detergente, a Europa sin echar centavo al sur y a China y Corea del Sur riéndose de Japón. Pero hay otra lucha más allá de la carrera por desescalar: la educación.

Las personas comprendidas entre los 6-16 y unos miles de 16-20 y pico, estamos actualmente haciendo el temario vía la nube. Sentados en pijama mientras tomamos un café, sin poder preguntar dudas, y algunos ni pueden, dado que sus padres teletrabajan, y no hay más de un PC en casa. A continuación, os voy a explicar mi caso:

Soy parte del alumnado con AACC, y en mi opinión, somos el que más fácil lo tiene. He estado chateando sobre anime mientras hacía trabajos de la monarquía hispánica, he tenido la bendición de no hacer EF y aun más: las tareas son más sencillas. En mi IES, la profesora de biología no manda ejercicios sino resúmenes. La de música dice que toquemos una canción semanalmente, y la asignatura de ética ya no es ética, si no reflexiones sin valor que ya tuvieron conclusión (al menos para mí) hace más de 2 años.

Por otro lado, más de la mitad de la clase tiene problemas de entrada a las tareas, y se sienten perdidos sin un compás. En resumen, en mi humilde opinión, debería haber menos preguntas abiertas, dado que muchos se acostumbraron al trabajo en físico, llegando a preguntar si podían hacer todo en libreta y pasar fotos. Yo, como siempre fui a mi bola, no he tenido problema alguno para adaptarme a este modus operandi. Sin duda alguna, creo firmemente que deberían volver las clases más dirigidas... Pensando en los demás.

¿Pero cómo?

Yo y el regreso

Por turnos, y solo los que lo quieran hacer presencial. Esta es mi respuesta, limitar a 15 alumnos aulas de 30, o a menos si es posible. Que los que nos desenvolvemos bien en el mar de internet sigamos un par de trimestres así, y la gente que lo necesite pueda acudir presencialmente. Con distancia de seguridad, horario reducido, y eso sí, sin recreos. ¿Pero cómo decidir a quién sí y quien no? Entorno familiar, y que la última palabra sea de los padres. Quizá un alumno de sobresaliente no puede estar en casa, por que no haya ningún adulto durante el día. O alguien de muy malas notas tenga a ambos padres teletrabajando, y tenga que ir. Pero eso sí, la consideración final debe ser del entorno familiar. Dicho esto, cada uno es libre de proponer algo mejor, pero recordad, la última palabra es de la autoridad competente. ¡Gracias por leer!

BAT CONFINAT. QUAN LA REALITAT SUPERA LA FICCIÓ

Maria Elena Pàmies
Dona, mare i creadora
d'imparavles.com
(sí, amb V)

El teatre em fascina des que jo era ben petita. El primer cop que vaig trepitjar un escenari, en un assaig dels pastorets, ho vaig fer amb tal devoció com si arribés a la terra promesa i els ulls em brillaven d'emoció. Així m'ho ha explicat moltes vegades la mare, perquè jo només sé que aquell dia em sentia volar. M'apuntava a qualsevol activitat que fes l'escola, si implicava acabar fent un espectacle a la sala d'actes: la llegenda de Sant Jordi, el concurs de recitació de poemes, l'obra de teatre que es representava a finals de curs...

Les tardes, quan acabava l'escola, me les passava entre els assajos del grup de teatre els divendres i les classes al conservatori. Vet aquí la meva segona passió: la música. Et pots imaginar com se'm va obrir el cor quan vaig saber que hi havia un batxillerat que es deia "artístic escènic" i que incloïa assignatures de música, d'arts escèniques i de cultura audiovisual. Sens dubte estava fet a la meva mida.

He començat primer aquest passat setembre. Totes les meves expectatives superades. I no sabia dir si aprenc més dels professors o dels companys. Organitzo un grup de teatre i comencem els assajos, amb intenció d'estrenar l'obra al maig. O potser no, perquè em sembla que toca canviar de plans.

Ens envien a casa abans no acaba març. A finals d'abril seguim tancats, sortint només a la terrassa, si la pluja ens ho permet. Ara les classes s'han tornat emails a totes hores amb indicacions de com avançar continguts i les xerrades amb els companys són videoconferències. Internet no sempre funciona com hauria de ser.

Res de matinar. Res de jornades intensives. Ara m'organitzo el temps com em va bé i hi dedico moltes hores. Crec que treballo més que abans, perquè hi ha professors que confonen confinament amb avorriment i es passen amb la feina que ens demanen.

El projecte de fotografia passa a ser un stop-motion amb els playmòbils de la meva infantesa (que són força bons actors, tot s'ha de dir). Els meus monòlegs els grava la mare amb el mòbil i els envia a l'institut, com si l'ordre de les coses s'hagués capgirat. I cada dia pendents de les notícies, desitjant que ens obrin la porta i retrobar aquelles abraçades i aquelles converses properes. He deixat de planificar. Ara m'adapto al dia a dia. I és que la vida volia ensenyar-me que, per molt que vulgui mantenir-me fidel al meu personatge, de vegades l'assignatura més important de totes és LA IMPROVISACIÓ.

CONTE: "CERRANDO PUERTAS Y ABRIENDO VENTANAS"

Raquel Martínez Pulido
Alias: Salamades
Docent

Había una vez, en el Universo, un planeta llamado Tierra. En él, todos los ciudadanos tenían libertad de movimiento, libertad de expresión, aprendían en su día a día de las experiencias compartidas, sobre todo de las relaciones que establecían entre ellos.

La familia, los amigos, los compañeros, los profesores, los trabajadores de los comercios, el vecino del quinto, la abuela de mi amiga..., y así era como entro ellos se iban conociendo y compartiendo trocitos de vida, pedacitos de ilusión y abrazos llenos de amor.

En las escuelas, los Institutos, las universidades, las Bibliotecas, los Museos se almacenaba gran parte del conocimiento. Tanto era así, que las escuelas estaban llenas de niños que día a día recibían las enseñanzas de sus maestros. En los institutos se aprendía sobre todo a confrontar y reivindicar. Bendita adolescencia que lo cuestiona todo. Y en las Universidades se especializaban en lo que más les apasionaba, creando así su propio estilo de vida y aportación laboral.

La Tierra iba creciendo con más interconexiones, sinergias y sobre todo con el contacto entre sus queridos habitantes, los humanos. ¡Tenían grupos de investigación, equipos de liderazgo y el trabajo cooperativo donde los humanos, eran genios! Entre ellos eran capaces de unir ideas y generar grandes proyectos. Al estar unidos, sus fortalezas se multiplicaban, era un crecimiento exponencial de capacidades.

De repente, un virus causó una pandemia hasta el momento desconocida por los humanos, el coronavirus. Tal era el impacto del virus y su propagación que obligó a todos los humanos a resguardarse en sus casas esperando a que el virus desapareciera. Esto obligó a estar día y noche en casa, cerrando todas las puertas al exterior.

La angustia, el miedo, el pánico y el terror empezaron a colapsar los hogares, la falta de contacto, la distancia entre los familiares, los amigos, los compañeros... fue dejando huella en cada uno de ellos. Y de repente, el ser humano y su capacidad de reinventarse y crear empezó a abrir ventanas, poco a poco, más y más ventanas: las de casa, las pantallas de los móviles, los ordenadores, los balcones...Las ventanas estaban llenas de vida.

En sus hogares, cada familia generó sus propias rutinas de ejercicio, de juego, de baile, de cocinar, de diversión y en algunos momentos también de llanto y tristeza. Todo sazonado con amor, con paciencia, con comprensión y compasión.

En este abrir ventanas, seres humanos de diferentes países se encontraron por cursos online, por conferencias, en entrenamientos físicos, cocinando un asado o un rico pastel. Haciendo nuevos amigos y nuevas oportunidades de seguir relacionándose. Los niños tuvieron acceso a miles de libros, cuentos y espectáculos que podían disfrutar desde casa. Se pusieron de moda los retos como dinámica motivadora y de unir personas. Y cada uno, empezó a aportar aquello que era su fortaleza, su potencialidad con el propósito de ayudar, de compartir.

Las Escuelas, los Institutos y las Universidades impartían sus clases online, desafiando al virus y acercando el conocimiento con nuevos paradigmas educativos. Poco a poco, el tiempo pasó y la pandemia desapareció. Era el momento de volver a abrir las puertas y disfrutar de ese reencuentro. La pandemia lo había cambiado todo y había creado un mundo nuevo donde el verse, tocarse y abrazarse era un regalo. El respeto como vehículo de vida. Los valores de colaboración y compasión se hicieron más presentes que nunca, reestructurando el sistema político, educativo, sanitario y social, poniendo en primer lugar a la VIDA.

El paradigma educativo se transformó en un espacio mucho más personalizado y acorde con los intereses de cada uno de los alumnos generando aulas más flexibles. El currículum se basaba en el Diseño Universal de Aprendizaje y Bienestar Emocional (DUABE) que tenía como eje central las creencias, motivaciones, sueños y deseos de los alumnos. Los ingredientes más importantes en las aulas eran el vínculo con los alumnos, la mirada amorosa, comprensiva y respetuosa del profesor hacia el alumno, hacia las familias y a la inversa, del alumno y la familia al profesor.

El catalizador del aprendizaje eran las emociones, las relaciones y todo aquello que generaba curiosidad y alegría en los alumnos.

Se primó el bienestar emocional por encima de todas las cosas, haciendo presente en las aulas espacios de meditación, rutinas de movimiento divertidas, aprender a respirar, la regulación emocional y las estrategias de autocuidado y de cuidado hacia los demás y hacia la Tierra. Todo ello generó que los alumnos aprendieran más rápido, más motivados, con un aprendizaje más significativo y más útil en su día a día. Y cuenta la leyenda, que los seres humanos crecieron en sabiduría, en salud y sobre todo en AMOR.

Si miras la Tierra desde aquí, podrás ver miles de puertas y ventanas abiertas llenas de ilusión y con muchas ganas de seguir aprendiendo y creciendo juntos.

Con infinito amor y respeto, desde mi ventana a todas las ventanas de este querido planeta llamado Tierra.

Garantim els drets de salut, d'educació i laborals

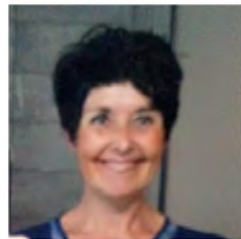
- **1** Escoltar activament als i les professionals de l'educació, a l'alumnat i a les famílies
- **2** Educar per a la salut física i emocional
- **3** Potenciar la xarxa educativa de l'entorn
- **4** Entomar i renovar aprenentatges i competències
- **5** Lluitar contra l'esclatxa social, emocional i digital
- **6** Tenir especial cura de l'alumnat que canvia d'etapa
- **7** Posar en valor altres espais educatius
- **8** Implicar tota la societat per poder fer efectives aquestes polítiques educatives
- **9** Treballar més conjuntament amb les famílies
- **10** Tenir especial cura del 0-3 i dels estudis postobligatoris per potenciar la igualtat d'oportunitats

**Reclamem incrementar:
Diàleg social, pressupostos
per Educació i llocs de treball**

CONTE "EL VIRUS VIATGER"

Mireia Dellà Marcet
Tècnica en Educació
Infantil i Formadora

El Conte és un recurs didàctic amb un valor pedagògic incalculable. Quan expliquem un Conte proporcionem les eines als infants per poder gestionar la resolució de conflictes. Li oferim la possibilitat que s'identifiqui amb el fil argumental de la història i els seus personatges i així pugui entendre situacions quotidianes que l'envolten i que per si mateix o mateixa no pot entendre. Li donem permís perquè pugui posar nom a l'emoció que sent i ser capaç de vehicular-la donant pas a què aquesta flueixi.

La situació de la crisi sanitària, social i econòmica que estem vivint és sens dubte una situació de bloqueig emocional per la societat i especialment per les nenes i nens de casa nostra. És per això i en aquest moment, on una vegada més podem utilitzar el Conte per ajudar als més petits i petites a entendre la situació d'excepcionalitat viscuda. Un Conte sempre és un regal per a la mirada d'un infant.

EL VIRUS VIATGER

Quan la Catalina es va llevar aquell mateix matí tot havia canviat. Sense saber ben bé perquè però intuïa que alguna cosa molt greu passava. A casa tots anaven amunt i avall amb cara d'amoïnats llegint els diaris i escoltant la ràdio i la televisió. En algú moment del dia va poder sentir a la mare dient; que no sé qui molt important havia dit que els nens i nenes de tot el país no podien anar a l'escola, i el que és pitjor, tampoc podien anar al Parc ni tan sols podien venir les amigues i amics a jugar al jardí de casa. Només podien sortir al carrer en cas de necessitat; i quan ho feien, la Catalina passava molta por perquè tothom, tothom portava unes màscares lletges que tapaven el nas i la boca i aleshores quan la Catalina els mirava a la cara no podia saber ben bé qui era aquella gent. I això feia por, molta por!

El pitjor de tot eren els vespres quan el Pare la posava al seu llit i després d'explicar-li un conte i fer-li pessigolles sota el nas, li feia un petó de bona nit i tancava el llum de l'habitació. Aleshores el Pare ajustava la porta perquè la Catalina pogués adormir-se. Però tot just era en aquell moment quan entre l'esclatxa de llum que passava per la porta la Catalina podia entreveure i sentir totes les coses greus que estaven passant i que ella no podia entendre.

De mica en mica el cansament li guanyava a la por i el pes de les seves parpelles feia que els ulls se li tanquessin i es quedava profundament adormida. Quan l'endemà tan bon punt el sol treia el nas per la finestra i la Catalina s'esforçava per obrir els ulls se n'adonava que tot plegat no era pas un malson.

Aquell matí, mentre es prenia la llet asseguda a la taula de la cuina, l'Avi Pere, que estava confinat a casa amb la Catalina i els Pares, va observar que per la seva cara regalimava una llàgrima amb forma de perla. L'Avi Pere no va dubtar en abraçar-la, i va ser aleshores quan la Catalina amb un fil de veu tremolosa va poder dir per primer cop:

-Tinc Por!

En aquell moment va ser quan els Pares de la Catalina, en Pep i la Joana ho van entendre tot... Van asseure's a la Catalina damunt la falda. Li van explicar que el Coronavirus era un virus viatger que venia des de molt lluny, que sempre tenia la bossa preparada per poder viatjar, i és clar, era tan i tan petit que les hostesses no el veien i no li podien explicar que sense bitllet no es pot pujar a l'avió. I que per això el Coronavirus havia arribat al nostre país. També li varen dir que era com si a la "Llegenda de Sant Jordi" que tant li agradava a ella i mai no es cansava d'escoltar, al Sant Jordi li canviessin el Drac de color... que en lloc de verd fos taronja, i aleshores Sant Jordi no sabés ven bé com lluitar amb un Drac de color taronja per poder-lo vèncer. Doncs això, això mateix, exactament això és el que ens havia passat. Que les senyores científiques que feien vacunes i els senyors metges que cuidaven malalts, coneixien altres virus d'altres colors... però, el Coronavirus era de color de rosa i no sabien com havien de lluitar amb ell.

De mica en mica, a mesura que en Pep i la Joana li anaven explicant el que passava la Catalina es va poder tranquil·litzar, tot i que... ben mirat encara hi havia coses que no podia entendre, perquè tot era massa complicat per ella. Però el que sí que li va quedar ben clar, és que cada vegada que sentia que la por se li apropava al cor, la Catalina buscava ràpidament on era l'Avi Pere i sense dubtar-hi li feia una gran abraçada. I era llavors, quan aixoplugada sota els grans braços de l'Avi, la Catalina s'oblidava de tot el que estava passant i se sentia feliç.

I conte contat ja s'ha acabat, i no t'oblidis pas de rentar-te les mans

**LA MILLOR EINA
CONTRA EL RACISME?
Lluitar contra
la ignorància**

The graphic features a red background with a silhouette of a person at the bottom left, pulling a rope that extends upwards to a stack of books. The text is prominently displayed in the center-right.

RES NO SERÀ COM ABANS

À. Martínez
Docent de primària

Iniciem el mes de maig i som a la desescalada del confinament per Covid-19 que hem viscut des de mitjans de març, amb la perspectiva del que s'ha anat configurant com una experiència compartida per milions d'habitants del planeta Terra al segle XXI. Les reflexions que ara us comparteixo neixen "malgrat tot i gràcies a..." Formo part del col·lectiu docent i del de famílies amb fills en edat escolar. La meva visió presenta un doble biaix clarament marcat.

La comunitat educativa és un dels col·lectius que s'ha quedat a casa des dels inicis de la crisi sanitària i serà de les últimes en tornar als centres. Quan ho faci, res no serà com abans; de ben segur que esdevindrà una transformació profunda arran de l'experiència viscuda.

Quines han estat les dificultats i/o els beneficis? Quins són els reptes que es presenten d'ara endavant?

El propòsit des del primer moment per part del col·lectiu docent ha estat d'adaptar-se a les circumstàncies per reduir l'impacte negatiu i garantir l'atenció i l'equitat per a tot l'alumnat. Malgrat l'esforç, les desigualtats existents s'han fetencara més paleses. És el cas de les famílies amb pocs ingressos o les que fa poc han arribat al país.

D'altra banda, si bé molts professionals han incorporat l'ús de tecnologies des de fa temps; per a altres docents en canvi, l'experiència ha resultat un repte personal en el qual s'han trobat immersos, amb un ritme de treball trepidant i l'exigència d'una renovació no exempta d'estrès i ansietat. Tots però, s'han hagut d'adaptar als avantatges i els inconvenients d'un nou ecosistema educatiu. Han hagut de replantejar la manera d'ensenyar els continguts, fent incidència en el fet més essencial.

Els nous mitjans han suposat una nova manera de relacionar-se. Tant mestres com alumnes poden pensar més les paraules que utilitzen per comunicar-se i controlar l'expressió facial (a la vida real mai no podem veure quina cara fem). La millora d'aquests elements a través de la pantalla és cabdal per afavorir la comunicació. Mirades empàtiques i paraules escollides amb cura tenen el poder de transmetre confiança, crear vincles, aprenentatge i reforçar l'autoestima.

Els alumnes també estan fent els seus aprenentatges. A casa, sense la intervenció directa dels seus mestres, s'han convertit, més que mai, en els autèntics protagonistes del seu procés d'aprenentatge. Estan millorant l'autoregulació del ritme de treball; alguns també són més conscients de la riquesa que és tenir temps per estar sols. La soledat els ha donat l'oportunitat de reflexionar sobre coses que mai no havien pensat i que ajuden a créixer com a persona. Parlar amb els amics des de la seva habitació ha emmarcat les converses en un altre context i han compartit les coses que els neguitegen en un clima de confiança que no es pot donar a l'aula. També han pogut aprendre a valorar més les coses petites com el simple fet de sortir al carrer o quan algú et fa una abraçada.

Moltes famílies hem pogut ser testimonis de la faceta dels nostres fills com a estudiants; hem sentit les veus dels mestres, les dels companys de classe. A taula hem compartit anècdotes diferents i hem conegut més a prop l'altra família educativa. I tots, docents, alumnes i famílies, hem tingut temps per centrar-nos més en nosaltres mateixos, donant-nos l'oportunitat de ser. Això i la necessitat de col·laboració han facilitat el desenvolupament de la creativitat més autèntica. Des de les xarxes ens hem abocat a compartir música, textos, cine, teatre, espectacles, recursos didàctics, aplicacions, idees, programacions, experiències, etc. que ens ajuden i donen suport.

Estic convençuda que a partir d'ara, de mica en mica, ens hem d'esforçar a recollir totes les reflexions personals i grupals que estan sorgint arran de l'experiència col·lectiva i que això revertirà en la veritable transformació educativa d'aquest moment.

LA DOCÈNCIA UNIVERSITÀRIA EN AQUESTES SETMANES DE CONFINAMENT

Olga Alcaraz i Sendra
professora del departament de Física de la Universitat Politècnica de Catalunya

Incertesa, potser és la paraula que millor resumeix la meua experiència com a docent a la universitat en aquests mesos de confinament. Una incertesa més, en aquest oceà d'incerteses en el que naveguem des de fa setmanes. En aquest article parlaré de la incertesa que el coronavirus ens ha imposat quan hem deixat l'ensenyament presencial per passar a l'ensenyament no-presencial.

Després de més de 25 anys exercint com a professora a la universitat, mai fins ara no havia estat tan conscient que la docència, entre moltes altres coses, és un fet social. Pel que fa a les classes, malgrat que les plataformes virtuals ens permeten anar mantenint l'activitat, la diferència amb l'ensenyament presencial, a dia d'avui, crec que és insalvable. I no em refereixo només a les pràctiques de laboratori, sinó també a les classes de teoria i problemes. A les classes presencials, la retroalimentació immediata que ens dona la cara, el gest i les preguntes dels estudiants, ens fa adaptar dinàmicament el què expliquem i com ho expliquem. Ens porta a plantejar-los preguntes i exercicis per tal d'assegurar-nos que els arriba exactament allò que els volem transmetre. Ens condueix a proposar-los temes a debat entre tots anar avançant en l'aprenentatge. Tot això, ara ho hem perdut.

Aquests dies les classes no-presencials em generen una sensació d'abisme. És com si llancés al mar una ampolla amb un missatge a l'espera que algú l'escolti, llegeixi, entengui i assimili. Com deia, bona part del problema és que ara la retroalimentació no és immediata sinó en diferit. I no és fins al cap d'uns dies que rebo l'activitat o l'exercici que he encomanat als meus estudiants.

I en aquell moment, massa tardà, és quan tinc l'evidència de si em segueixen o no. De moment, sense encara haver fet cap examen, el balanç és el següent: després de sis setmanes de confinament, un 70% dels estudiants va seguint el curs i va entregant les tasques que se'ls demana, un 20% el segueix amb dificultat i un 10% està absolutament perdut. Ja veurem, en quines condicions arribem a final de curs...

Pel que fa als estudiants, igual que els docents, aquestes setmanes s'han hagut de reorganitzar completament. Aquest procés alguns l'han fet mentre patien per familiars malalts, amb l'estrès d'haver de compartir espai de treball, ordinador o connexió a Internet amb altres persones amb qui estan confinats, etc. I com sempre passa, aquells estudiants amb entorns socioeconòmics més desafavorits i també aquells amb problemes de salut són els qui més dificultats han d'adaptar-se a aquest nou context i per tant en són els més vulnerables. Seguir unes assignatures que de forma improvisada han esdevingut no-presencials, comporta una disciplina i un sobreesforç per al qual molts no estaven preparats.

També cal dir, que malgrat que les associacions d'estudiants estan fent una gran feina posant sobre la taula els problemes que aquesta situació genera, el sistema universitari, no està reaccionant ni amb la celeritat ni amb la diligència requerida. Constatem una vegada més, que unes universitats públiques infrafinançades no tenen prou capacitat de maniobra, i menys la que una situació com aquesta requereix. I que per tant, que les coses tirin endavant depèn en excés de la bona voluntat i de l'esforç ingent de tots els col·lectius que en formem part.

No voldria acabar aquest escrit sense reflexionar sobre el futur. Alguns ja parlen d'una "nova normalitat" en la que haurem d'assumir que anem cap a una universitat pública semipresencial. Caldria parlar-ne d'això i reflexionar sobre aquests "nous models" i pensar si realment contribueixen de forma positiva a la funció social que les universitats públiques tenen encomanades. I aquesta reflexió s'hauria de fer copsant l'opinió dels claustres universitaris i traient-ne les conclusions oportunes. No sigui cas, que darrere de la "nova normalitat" hi hagi la "nova excusa" per justificar unes "noves retallades" que degradin encara més la salut de les universitats públiques.

L'ATENCIÓ A L'ALUMNAT DE L'ESCOLA D'EDUCACIÓ ESPECIAL DES DEL CONFINAMENT

Bibiana Alsina i Ester Bigas
Mestres de l'ETVA i delegades
sindicals de l'Escola Estel

Qui som?

L'Escola Estel, és el CEEPSIR (Centre d'Educació Especial Proveïdor de Serveis i Recursos) de la Fundació Sant Tomàs. Pels que no ens coneixeu, som un CEEPSIR comarcal que atén alumnes de 3 a 21 anys, concretament de la comarca d'Osona. Tenim 96 alumnes matriculats a l'escola i 16 a escoles ordinàries dels quals també en fem el seguiment. L'escola està organitzada per cicles: Infantil, Primària, Secundària i Etapa de Transició a la Vida Adulta. Aquesta última etapa comprèn un alt percentatge dels alumnes de l'escola, amb els quals nosaltres treballem, compartint aprenentatges nous cada dia i un munt de vivències.

Com ens hem organitzat?

Hem de dir que el fet de tancar l'escola el dia 13 de març, com per tothom, va ser molt precipitat i l'equip directiu va esperar les directrius del Departament, per poder iniciar una bona organització. Des del primer dia es va treballar per mantenir el vincle amb les famílies. Ens hem hagut d'adaptar a una situació nova per la qual no estàvem preparats. Cada tutora és la responsable de vetllar per tots els seus alumnes i pel seu entorn familiar, proporcionant-los acompanyament i seguiment constant per atendre correctament els seus dubtes, les seves demandes i les necessitats que es puguin presentar.

El primer que vam fer va ser preparar unes recomanacions generals per les famílies amb alguns consells per poder passar un millor confinament. També les logopedes de l'escola van fer recomanacions a nivell de comunicació i les fisioterapeutes a nivell d'exercici físic i fisioteràpia per aquells alumnes que ho necessiten. Tot el claustre de l'escola ens hem anat organitzant a través de reunions telemàtiques per cicles, per tal de poder fer una bona planificació del tercer trimestre.

En aquesta planificació hem organitzat com afrontarem aquest trimestre tan diferent. Cada cicle fa una o dues reunions a la setmana i preparem la feina d'aquella setmana. En el nostre cas, concretant una mica més, cada dilluns enviem per correu electrònic material acadèmic als alumnes que poden fer-lo, sempre pensant que no és una feina obligatòria sinó una ajuda per passar millor els dies. A part d'aquestes tasques els enviem entreteniments i enllaços de pàgines web que els poden servir per distreure's. També cada dilluns a la tarda fem una assemblea amb tots alumnes a través del Zoom, i és un moment emotiu i divertit on ens podem veure tots, i explicar com estem. A més a més cada tutora fa una tutoria individual a través de videotrucada amb cadascun dels alumnes per poder vetllar pel seu benestar emocional i per explicar el material enviat en alguns casos. Els divendres enviem un paquet de tres o quatre reptes per poder fer en família. Els educadors de l'etapa juntament amb dues fisioterapeutes i una logopeda preparen reptes físics, de comunicació i de cuina i/o fotografia.

Intentem oferir tot això a cada família i a cada alumne per ajustar al màxim la nostra resposta educativa i respectar el que cada família ens demana, per no posar més pressió o angoixa als pares i mares.

Com ho viuen els alumnes?

Els alumnes del nostre cicle, que tenen entre 16 i 21 anys, són molt diversos, hi ha alumnes amb una bona autonomia personal, social i són capaços d'adquirir aprenentatges acadèmics i per tant saben ocupar-se el temps amb una gran diversitat d'activitats i són capaços de poder parlar amb nosaltres quan ho necessiten i d'altres alumnes que necessiten ajuda per qualsevol activitat de la seva rutina del dia a dia i són la família que els dóna aquest suport i costa més saber com estan emocionalment.

El cert és que tots els alumnes necessiten relacionar-se els uns amb els altres i aquest confinament ha trencat aquesta relació i les mestres podem veure que per ells poder tenir cada setmana un espai de reunió tot el cicle els agrada molt, ja que es mostren alegres. Com a tothom aquest confinament ens ha alterat i a ells també, a mesura que passen els dies sabem d'alumnes que no dormen com abans, d'altres que estan més apàtics i sense ganes de fer res, d'altres enganxats en un ordinador jugant, i d'altres dormint una bona part del matí.

Com ho viuen les famílies?

Les famílies viuen aquest confinament llarg i incert, amb molta valentia, amb intel·ligència, amb humor i sobretot amb molt d'afecte cap als seus fills. Cada família és un món en organització, rutines, hàbits i disten molt les unes de les altres, però per totes el més important és el benestar emocional i físic dels seus fills, és per aquest motiu que s'han reinventat i són pares, companys de jocs, mestres i preparadors físics, fisioterapeutes tot alhora.

La seva tasca no és gens fàcil, ja que han de treballar, han de portar una casa i han de tenir cura dels fills que en molts casos necessiten molt suport per realitzar qualsevol tasca o activitat del seu dia a dia. Personalment creiem que les famílies estan fent una gran tasca i en general responen molt bé en tot allò que els proposem des de l'escola.

Com ho viuen els professionals?

La nostra feina està molt centrada en la persona, fem un treball molt individualitzat i utilitzem intervencions concretes, i la relació mestra-alumne és molt intensa i molt propera, el contacte és vital. Aquest confinament no ens permet aquest treball de proximitat i per tant la nostra intervenció actualment se centra molt en l'acompanyament als alumnes i famílies a través de les xarxes socials, trucades personals i no tant en l'adquisició de nous aprenentatges. És una situació complicada que ens genera ansietat, preocupació i angoixa perquè tens el dubte de si realment fas la feina correctament, et preguntes constantment si arribes a tots els alumnes i a totes les famílies. Com a punt positiu, creiem que hem sigut capaços de reaccionar i planificar-nos per realitzar la nostra feina el millor possible i ho podem dir gràcies al feedback que ens retornen les famílies i els mateixos alumnes.

Per acabar, només dir que els nostres alumnes, cadascú a la seva manera, manifesten que tenen moltes ganes de veure'ns, de tornar a l'escola, d'anar a colònies... I d'altres ho expressen amb fets, perquè ens consta que alguns cada matí preparen la bossa per anar a l'escola, amb l'esperança que aquell sigui el dia de la tornada... Ara, el tracte del dia a dia ha quedat desdibuixat entre pantalles de mòbils i ordinadors, i també nosaltres els trobem a faltar, doncs compartim moltes hores i moltes experiències, compartim en definitiva, una part de les nostres vides. Esperem retrobar-nos aviat!

MOTIVAR EN TEMPS DE CONFINAMIENT

Inma SantaMaria Revilla
Orientadora Educativa

La motivació segons José Antonio Marina és la suma de les necessitats/desitjos, les recompenses i els facilitadors per assolir-les. És una peça clau en l'aprenentatge que també s'ha vist alterada en aquesta nova situació i què és important prendre en consideració. Aquesta etapa d'incomunicació física ha fet que la nostra vida hagi canviat radicalment: les nostres rutines, la nostra vida social, el nostre ritme vital, i sens dubte, la nostra escala de necessitats, els mitjans per aconseguir-les i les recompenses de les quals disposàvem.

Un missatge comú d'aquests dies va ser que les propostes als alumnes fossin "engrescadores". Però conjugar els diferents contextos socioeconòmics, la motivació pròpia de cada alumne en un ambient emocional convuls i seguir amb el currículum feia d'aquesta acció una veritable proesa. Així que el primer que es va fer va ser "passar llista": saber com estàvem tots i totes, quina realitat familiar teníem davant de nosaltres i sense menysprear la part curricular, aprofitar aquesta nova configuració per vincular vida i aprenentatge amb els mitjans dels quals disposava cadascú. No sempre s'ha aconseguit, i trobar l'equilibri entre les demandes de propostes més continuistes que no volien "perdre el curs" i les propostes menys normatives que consideraven que el curs es donava per tancat, ha estat objecte de debat en tots els grups de WhatsApp.

En el que sí que tots els protagonistes de la pel·lícula (famílies, alumnes i docents) hem estat d'acord és que la motivació aflora sobretot en tots aquells moments que propicien "la presència" en qualsevol format: ja sigui de manera virtual, trucada telefònica, de participar en els xats per demanar dubtes a companys i mestres, del retorn nominal de les tasques, etc...

Cosa que ha evidenciat que cap tasca per sí mateixa pot suplir la figura de docents i companys, no només per la importància que té la socialització en l'aprenentatge, sinó també pel paper que la soledat ha tingut en aquest període de confinament.

Es dona el fet que en aquests moments l'espai educatiu són els habitatges dels alumnes. Això ha implicat una major presència de les famílies en les tasques escolars, sobretot amb els petits, on les propostes solen ser més lliures i no hi ha tanta capacitat d'autogestió per part dels infants. I una urgent gestió de les rutines, que en els adolescents, sense el ritme que marca l'horari de l'institut i amb la tecnologia al seu abast, a vegades s'ha convertit en motiu de conflicte. Les famílies han hagut de motivar als seus fills en unes tasques que no han dissenyat, mentre fan una quantitat infinita d'hores de teletreball en alguns casos, i en d'altres viuen una situació econòmica i emocional complicada derivada del tancament de moltes feines.

Els docents també han canviat el seu espai de treball: troben als seus alumnes a l'altre costat de la pantalla i per tant s'han hagut de replantejar com serà ara aquesta nova relació. Canviar en molts casos la metodologia, reinventar el programa, formar-se on-line en noves tecnologies i trobar en aquest maremagnum d'informació quins poden ser els elements clau per portar als seus alumnes no només a fer les tasques sinó també a gaudir-les. Pensant que no serà aquesta una situació anecdòtica sinó potser un context intermitent on hauran de motivar l'alumne sigui quina sigui la circumstància.

Respecte de les recompenses, el moment que estem vivint ens ha deixat sense la possibilitat de posar l'ull en una recompensa dirigida cap als resultats, ja que les qualificacions, la competitivitat a l'aula o el reconeixement social han quedat relegats a un segon pla en una avaluació que es proposa més reguladora i formativa. Tampoc el temps de pantalles pot ser ara una recompensa en si mateix perquè la pantalla és ara un mitjà de treball.

Així que en aquest moment de repensar la motivació cap als nostres alumnes i fills/es cal

pensar en recompenses derivades de la satisfacció cap a l'èxit personal, que propiciïn la creença en la pròpia capacitat de millora, propiciant tasques desafiantes però abastables que facin guanyar confiança i autoestima per a voler continuar aprenent qualsevol cosa.

La motivació en l'aprenentatge està com es pot veure en plena transformació en temps de confinament. Cal aprofitar l'avinentesa per retornar a un fet molt important que en alguns moments havíem oblidat: el plaer d'aprendre.

L'ACOMPANYAMENT DES DE L'ESCOLA D'EDUCACIÓ ESPECIAL SOLC EN EL CONFINAMENT DE LA COVID-19

Blanca Mas Salsench
Directora Escola SOLC
(Pedagoga Terapeuta)

Per una situació com la que estem vivint ben segur que ningú estava preparat, i per tant la nostra escola no ha estat una excepció. A correuita la tarda del dijous, 12 d'abril, vam notificar a les famílies que l'escola es tancava fins a noves ordres i els professionals de l'escola ens vam acomiadar davant la incertesa de com aniria tot plegat. El que si sabíem era que això implicava una reorganització familiar i de tota la comunitat escolar i per tant havíem de buscar una nova manera de treballar amb els nostres alumnes. El nostre col·lectiu és vulnerable i tenint en compte els diferents nivells de capacitat d'aprenentatge que moltes vegades estan associats a trastorns sensorials i motrius, no ha estat una tasca senzilla.

Mitjançant videoconferència del correu corporatiu, el claustre es va posar a treballar en la manera com organitzaríem la comunicació amb els alumnes i com gestionaríem el dia a dia. Acordant que el tema acadèmic, en aquests moments, no era la nostra prioritat vam establir que els objectius principals serien:

- Acompanyar a les famílies en els neguits i les situacions que els podien desbordar.
- Oferir-los suport emocional per millorar la qualitat de vida.
- Fer propostes de treball dirigides a l'autonomia de l'alumne en l'entorn domèstic.

Igualment i depenent del nivell dels alumnes, tant els escolaritzats a l'escola en modalitat sencera o compartida, com els dels dos programes que oferim com a CEEPSIR (Petites mirades grans aprenentatges, dirigit a alumnes amb TEA, i Help-me, dirigit a alumnes de l'escola ordinària amb trastorns de conducta) vam concretar que es podrien seguir treballant aspectes més formals del currículum. Els equips docents i els especialistes van establir diferents canals de comunicació: skipe, meet, WhatsApp, trucades telefòniques..., tenint en compte els recursos dels quals disposaven les famílies.

Durant aquest període poden perdre moltes coses: ha afectat la socialització, la interacció amb els companys, els hàbits i rutines i l'accés als espais oberts que són molt importants, ja que el moviment els ajuda tant a regular les seves emocions, com el seu estat físic en alguns casos. Però també n'han guanyat d'altres: temps per estar amb els pares i compartir activitats que abans no feien, alguns han après a controlar el temps gestionant l'acció i la tranquil·litat i en alguns casos l'avorriment. Ens connectem, professors i alumnes per videoconferència per retrobar els companys descobrint una altra manera de comunicar-se ...

No obstant el nexa d'unió entre tota la comunitat ha estat la pàgina web de l'escola: solc.cat. Cada dia és manté activa oferint diferents recursos perquè les famílies els puguin dur a la pràctica i donant suggeriments i informació. A més a més les famílies també hi participen enviant fotografies d'activitats que fan amb els seus fills i material que pensen que poden ser útils per a tots. Mitjançant la web hem seguit celebrant les festes tradicionals de la Pasqua i Sant Jordi.

Fer entendre als nostres alumnes el que està passant no és una tasca senzilla quan a qualsevol nen ja li costa entendre-ho. La repercussió del confinament ha estat diferent en cada cas, depenent de la seva edat, les seves capacitats, la seva salut física, del seu estat emocional i de les condicions del seu entorn.

Del que si estic segura és que s'ha enfortit la relació entre les famílies i professionals, un aspecte que cal que siguem capaços de mantenir una vegada tornem a la normalitat. El que està clar és que no cal esperar ni ordres ni decrets de l'Administració per establir criteris de treball, davant de situacions imprevistes. Hem estat capaços de generar sinergies i de seguir amb la nostra tasca dintre de les nostres possibilitats. La nostra preocupació actual és el retorn a l'escola. Ens plantegem com fer entendre als nostres alumnes que han de guardar les distàncies aconsellades, l'ús de la mascareta i guants, ja que el contacte i l'expressió facial és un valor fonamental de la nostra tasca. Com ho farem? Això ja forma part d'una altra història.

LA IMPORTÀNCIA DEL LLEURE A L'ESTIU DESPRÉS DEL DESCONFINAMENT

Gemma Martínez
Educadora de
lleure educatiu
Alicia Ruiz
Educadora de
lleure educatiu

El món del lleure educatiu i sociocultural és molt ampli, som professionals que estem en centres escolars en hores no lectives i també estem amb infants i adolescents fora dels centres educatius com els esplais, caus, en les colònies, campaments, rutes... En els centres escolars estem en l'acollida del matí, en l'estona de menjador i extraescolars. Diferenciant aquestes activitats en diferents moments durant tot el dia.

En aquests espais estem amb els nens i nenes interactuant de forma continuada, és un moment molt distès i d'esbarjo, i acaben agafant un vincle molt de tu a tu amb la resta de companyes de la mateixa escola o de fora de l'escola i amb les monitores que estem amb elles. La Covid-19 i amb el confinament ha provocat que aquestes interrelacions i activitats es vegin interrompudes de manera sobtada. No hi ha menjador escolar, no hi ha activitats extraescolars, no hi ha els caus ni els esplais de caps de setmana. En aquests espais és on poden escollir quina activitat volen fer i les uneix un interès comú. El confinament i la tancada d'escoles ha incrementat i ha fet palès les grans desigualtats que pateixen moltes famílies, desigualtats econòmiques i socials i un dels col·lectius més vulnerables que són els infants.

Alguns d'aquests nens i nenes estan vivint aquest confinament en unes situacions de màxima complexitat i de manera precària, per no poder gaudir de llum natural, espais reduïts compartits amb tota la família, no disposar d'espais propis,

no gaudir dels aparells tecnològics per poder connectar-se, no tan sols a les classes, sinó per poder interrelacionar-se amb amigats i/o familiars, s'ha d'afegir la pèrdua d'éssers estimats i haver de conviure fins i tot amb maltractament psicològic i/o físic.

Des del dijous 12 de març que va ser l'últim dia d'escola fins a l'inici del nou curs escolar haurà passat 6 mesos. 6 mesos que aquestes famílies i sobretot els nens i nenes, hauran passat per situacions difícils, pèrdues de familiars, econòmiques i de treball, que no deixa de ser un reflex de la situació del país. Com a societat hem de garantir que aquests nens i nenes puguin gaudir de les activitats del lleure d'estiu i que les monitores faran l'acompanyament necessari per poder tenir un estiu com sempre i que aquestes activitats siguin becades perquè tingui un ús universal i no es creï més desigualtat social. Activitats del lleure a través del joc, de l'esbarjo, estar en contacte amb la natura, amb les activitats esportives i de la convivència amb els altres ens ajuda a créixer i aprendre i ens ajuda a tenir pertinença d'un grup, tan important i cabdal en segons quines edats.

S'haurà de buscar els mecanismes i les mesures de prevenció necessàries i adequades tant pels nens i nenes com per l'equip de monitores i neteja dels espais a utilitzar així com les indicacions de sanitat pública com dels serveis de prevenció. És per això que avui més que mai les professionals del lleure educatiu i sociocultural s'hauria de fer un reconeixement per la important tasca que fan durant el curs escolar i en els mesos d'estiu. Hem patit les conseqüències laborals provocades per la covid-19. El lleure educatiu i sociocultural educa perquè som agents educatius.

LA “REALITAT PERVERSA” DEL CONFINAMENT DE LES VETLLADORES

Núria Duro, Isabel Launes, Bea Pocino i Marta Fucho (del grup de Vetlladores a Terres de L'Ebre)

En aquesta aturada obligada on hem hagut d'aprendre a fer trobades virtuals, treballs telemàtics i acompanyaments via xarxes, amaga sovint feines que si ja de per si eren invisibles, ara, encara s'accentuen més. Ser invisible en una feina no vol dir no ser-hi i les “vetlladores” en som un gran exemple. La nostra feina queda marcada en un full com a què som l'acompanyament dels infants i joves amb NEE. No en podem ser referents i molt menys, tenir contacte amb les famílies. No avaluem ni som a les coordinacions, però sí que fem la funció d'acompanyament.

Acompanyament és una de les paraules que ressona amb més força i sentit dins de la nostra experiència com a “vetlladores” o monitores de NEE, però hi ha moltes més paraules que defineixen la nostra labor en les escoles: *responsabilitat, creixement, aprenentatge, alteritat, interdependència, vincle...* som importants en el viatge de la vida d'aquests infants i joves i ho som perquè el viatge és interminable...i s'afegeixen d'altres paraules que cada dia que passa es van transformant amb connotacions i matisos interessants per seguir modelant les circumstàncies que ens anem trobant.

La paraula amb més connotacions dins de la nostra professió és **acompanyament**. Si busquem la seva etimologia, aquesta procedeix de company, del baix llatí *companio, -onis*, ‘que comparteix el pa’, a partir del nominatiu, mentre que la variant companyó prové de l'acusatiu *companionem*. Aquesta aproximació etimològica ens situa en la línia de caminar al costat d'algú que es dirigeix vers un objectiu, on l'objectiu general seria l'autonomia de les persones. [1][H1] (Planella, J. pp.88), però fins a quin punt la nostra tasca està valorada? Hem d'afegir que amb un plantejament d'escola inclusiva la figura de “Monitor/a NEE” (vetllador/a), resulta un suport important que li dóna una categoria al Departament d'Educació.

La nostra figura però, no ha de tenir cap contacte amb les famílies de les persones que ens toca acompanyar... Llavors això resulta totalment incongruent..., ja que les nostres observacions i/o valoracions vers als infants poden ser molt importants, però es perden pel camí. Ni l'equip de l'EAP[2], té en compte en cap cas les nostres aportacions; de fet, ningú ens obliga a fer-les i la nostra feina queda relegada sota la nostra responsabilitat única i exclusiva, ja que les empreses per les quals treballem, no tenen ni idea del rostre que tenim. Les nostres funcions queden escrites en un paper anomenat projecte d'educació inclusiva . El nostre dia a dia té aquesta ambigüitat: fem de suport (educatiu) i tasques que no ens pertanyen però que són necessàries i vitals. Som a les ordres dels tutors i especialistes i com no podria ser d'una altra manera, a les mans de les direccions. I si, també a-com-pa-nyem. Ho fem pels espais del centre, a l'aula, al pati, i fins fa poc a les sortides. Fins fa poc perquè aquesta feina no era ni valorada ni molt menys pagada i moltes de nosaltres un dia vam decidir dir prou. Prou al menysteniment i amb ganes de fer-nos valer. Aquesta aturada, ens ha aturat a nosaltres les vetlladores. De cop i volta, les direccions ja no demanen. Tampoc ho fan els tutors ni els especialistes, ningú se'n recorda de nosaltres i aquesta és, la “realitat perversa”.

Tot i que som qui millor coneixem a aquests infants, la nostra feina se'ls hi ha passat a les famílies. Famílies que molts cops, encara passen el dol del diagnòstic o hi estan en procés. Què hi podem aportar les vetlladores a la feina telemàtica que s'està realitzant des de les escoles??

Com podem fer la nostra feina virtualment si la nostra funció és d'acompanyament? Crec que les respostes les haurien de donar les mateixes famílies. A dia d'avui, aquest acompanyament hauria de ser per a ells i de mitjans no ens en falta. Podem ser de gran ajuda: coneixem els infants de primera mà. Sabem quin és el seu nivell acadèmic, i podem ser la figura de suport que ajudi a conèixer i moure's pels entorns virtuals. Podem i sabem com motivar-los.,i hem de ser l'acompanyament de les famílies. Si la supervisió de les nostres tasques ha de passar pel Departament d'educació, és a dir, passar per les tutories, aquí ens trobaran. No hem desaparegut, mai no ho hem fet, ni volem fer-ho, i menys ara en aquests moments on l'acompanyament és essencial.

[1] Planella, J. (2012) Pràcticum III Primera part. L'ofici d'educador social: una mirada crítica. Dins: Capítol III. L'ofici d'educador com a vinculació amb l'altre. Editorial FUOC. Barcelona. (Pp. 88) [2] Equip D'Assessorament i orientació psicopedagògic. És un servei de suport als centres educatius que atenen bàsicament l'atenció a l'alumnat amb dificultats o amb necessitats educatives especials i les seves famílies.

Tota la informació al moment!

REFLEXIONS, SOBRE LA SITUACIÓ ACTUAL

Roser Sucarrat
Tècnica d'educació infantil treballant a una escola bressol

M'agradaria exposar algunes reflexions sobre la situació actual de pandèmia davant el coronavirus del 2020 i la situació d'alarma, de confinament, de canvis socials i econòmics que vivim i que ens afectaran al nostre col·lectiu. Representem un col·lectiu sovint menys valorat pels departaments superiors d'educació i sanitat. Exercim entre moltes altres funcions ajudar a les famílies amb fills de 0 a 3 anys a créixer i desenvolupar-se en un entorn social segur amb tots els matisos que això inclou. Cal pensar que el desenvolupament infantil és un procés dinàmic i complex, i que es recolza en l'evolució biològica, psicològica i social de l'infant i tot el seu entorn immediat. Establim un lligam afectiu i de seguretat amb els infants i els seus pares perquè aquests aprenguin a desenvolupar-se de manera positiva. Els primers anys de vida es consideren una etapa molt important i crucial, ja que serà on es configuraran les habilitats perceptives, cognitives, motrius, lingüístiques, afectives i socials que faran possible una interacció amb el món que els hi envolta.

A més a més, cobrim totes les necessitats bàsiques fonamentals dels nens/es i oferim un entorn on puguin aprendre i descobrir mitjançant experiències, propostes i vivències enriquidores individuals i col·lectives. Aconsegüim crear un vincle amb els infants decisiu perquè aquests desenvolupin i construeixin els seus pilars bàsics per poder formar-se com a persona i es desenvolupin posteriorment en totes les seves etapes de la vida. Si ens consideréssim, per exemple com constructors, podríem dir que nosaltres ajudem a assentar els fonaments de la casa que posteriorment donarà suport i estabilitat a la resta de parets i pilars.

Atenem a totes les necessitats dels infants i de les famílies, col·laborem en la detecció de problemes individuals i socials, fem de reforç, invisiblement, a l'atenció primària actuant com a consellers i formadors als pares i mares perquè aquests atenguin i detectin correctament les necessitats dels infants: alimentació, descans, son, evitar perills i accidents, detecció de malalties pròpies de la infància, de trastorns de desenvolupament, motors, mentals, de llenguatge, etc... I molt més. Crec fermament que la nostra feina és molt important a nivell social i som el primer pilar de l'educació infantil 0-6. Però d'altra banda observo com simplement se'ns veu (amb perdó per l'expressió) com a "limpiaculos y limpiamocos" des dels estaments superiors dels despatxos de conselleries i ministeris d'educació i altres..., és decebedor!

Sort tenim que quan tenim a prop la influència d'un infant i una família són els que ens fan ressorgir, lluitar i sentir-nos orgulloses de la funció que exercim a la societat. Tenim una experiència que hem après en el transcurs dels anys i ajudem als pares i mares a guiar les seves cures cap als infants. Doncs bé, dit tot això, veig les notícies i és frustrant, decepcionant i no sé quins adjectius afegir de més, el fet que des del ministeri se'ns consideri un grup del sector serveis... Ole! Anomenen protocols de seguretat per tots els col·lectius menys el nostre, distàncies de seguretat, epis, com netejar espais i element d'ús, i nosaltres? On tenim cabuda?

Nosaltres tenim un estret contacte amb els nens/es, amb els pares, mares i avis i àvies..., la proximitat és fins i tot superior a la que es té en un llit d'hospital, penseu que els rentem, canviem bolquers, eixuguem miccions, deposicions, mocs, atenem cops, a vegades ferides, respirem esternuts, tos, secrecions... Consolem, tenim un vincle de contacte personal molt estret. Algú m'explica com ho farem? Vestits com infermers/es o metges quan estan a l'hospital disfressats amb els epis? Impossible estar amb un infant, semblarem extraterrestres o monstres davant d'ell, o amb mascaretes... Quin nen sentirà l'afecte i la proximitat? I quin risc com a persona individual, treballadora, amb drets, amb família, potser amb riscs.... Podem tenir quan tornem de la nostra feina... Necessito que algú m'ho expliqui i ens prepari. O és que se'ns considera un grup a menystenir, i no importa el que ens pugui passar o pensar... NECESSITO RESPOSTES!

És curiós com s'explica les maneres de protegir a esportistes, a perruquers, dentistes, restauradors, persones de servei d'establiments, farmàcies, etc. I nosaltres? Crec que existim! Qui ens explica com, quan i de quina forma tornarem a la feina, quins nous protocols seguirem a nivell personal, col·lectiu i social... Dia a dia sento més incertesa i ara amb el desconfinament l'angoixa puja al no saber ni tenir els coneixements necessaris. Diàriament fem teletreball, però no ens estan preparant per afrontar el que vindrà. A sobre lluitant perquè ens paguin la feina que seguim fent, ja que ni això ens respecten.

Ara que he parlat de l'exposició als riscs, aprofito per fer un apunt. Cada setembre comença un curs escolar i una nova onada de viriasis i patologies múltiples com enterovirus, hepatitis, herpes, varicel·la, rinovirus, virus de coxsackie, dermatitis infeccioses, etc. I molt més virus que apareixen en el nostre entorn laboral. Caldrà veure el que ens vindrà de nou amb el fred després d'aquesta pandèmia, perquè el virus no desapareixerà. Treballem exposades i assumint el risc no remunerat, ni tan sols considerat pels de més amunt. Total som dones i cuidadores, no? Al llarg de la nostra trajectòria patim múltiples afeccions i infeccions i la majoria de vegades no podem ni agafar la baixa per no patir més la disminució del sou i no deixar els nens/es sense el seu referent. Només cal observar com totes les famílies de pares i mares pateixen, els primers anys de tenir un bebé, un augment de l'índex de malalties (refredats, gastroenteritis, amigdalitis...). Doncs multipliqueu l'exposició per 20, per 13 o per 8 segons les ràtios de les aules. I aquest tema ni els preocupa el més mínim, ni és considerat pels de dalt, els dels despatxos que ho legislen tot. Aquí deixo, simplement, unes reflexions personals i compartides per moltes de nosaltres.

Hauríem de tenir la mateixa mirada d'un infant, agraïda amb el sol fet de ser i atès i cuidat. Tant de bo la societat millori en molts aspectes.

CIBERDOCENTS PER ACCIDENT!

Toni Pons
Pare de dos nens petits
Professor d'FP i
ciberdocent per
accident

Pensament recurrent... Des de fa ja més de sis setmanes, cada dia és dilluns. El confinament cadascú el viu com pot. Els docents també ens toca viure confinats, fent teletreball. Des de fa sis setmanes, miro de tenir un programa, un horari, unes rutines, perquè si la situació fora de casa, ja és complicada, dins de l'entorn familiar, tampoc és gaire diferent. Estrès, ansietat, angoixa, incertesa, por.... Tenir por davant un fet desconegut i amenaçador com el que estem vivint és normal, i fins i tot pot ser positiu, perquè aquesta por ens fa estar alerta i prendre les mesures necessàries per minimitzar els riscos. El més difícil per a tots, ara mateix és mantenir la calma, perquè aquesta situació d'angoixa i incertesa que ens té a tots atemorits, no ens acabi afectant a tots psicològicament.

Vivim en streaming, el making of d'una pel·lícula que no sabem com acabarà i això ens genera un pànic, que es contagia entre nosaltres més ràpid que el virus. Molts cops no som conscients que ara ens toca viure CONFINATS, TOTS. Ignorem que molts docents, potser no tenen els mitjans suficients per teletreballar, mitjans mecànics que, en cap cas, seran oferits des del Departament d'Educació. En molts casos, com en altres tantes llars, només es disposa d'un ordinador a casa per a quatre persones. Ningú s'ha ofert a pagar les despeses de la wifi, ni l'ampliació de dades del mòbil, ni facilitar ordinadors per poder afrontar el teletreball en condicions òptimes.

Fer de ciberdocent en temps de confinament, no és una tasca fàcil de realitzar. Com s'ha de conciliar el teletreball, amb les dinàmiques familiars i amb la criança dels fills?

S'ha de sortir a comprar, preparar menjars, atendre les necessitats dels xiquets i també cal ajudar-los en les seves tasques escolars (la que manen els altres docents). Teletreball docent; vol dir que s'ha d'estar pendent dels correus, dels whatsapps que arriben de la feina, preparar activitats telemàtiques per als alumnes, fer el seguiment de les tasques, corregir les activitats, realitzar videotrucades als alumnes, per resoldre dubtes i sobretot fer-los suport i acompanyament emocional. I a sobre, omplir continuament graelles, indicadors, que justifiquin tota aquesta tasca docent.

Posem un exemple molt senzill: Un paleta, que treballa vuit hores diàries, ha de fer un informe justificant i explicant què ha fet durant tota la setmana? Aquest treball d'emplenar papers, si el fes dins la seva jornada laboral, es passaria més hores davant l'ordinador, que construint, que ha de ser la seva funció principal. Si aquest treball de paperassa, el fes fora del seu horari laboral... podria acabar fent jornades laborals, que fàcilment podrien arribar a les 12 hores diàries. Els treballadors de la Cadanenca, es posarien les mans al cap i tornarien a alçar-se en lluita. Ells, van aconseguir amb les seves mobilitzacions, una jornada de 8 hores, que va suposar un abans i un després en les condicions de tots els treballadors.

Per què tanta fiscalització en la tasca docent? Òbviament, perquè la desconfiança cap al professorat és perpètua. Per què hem de treballar a totes hores, fora del nostre teòric horari, ara que fins i tot disposem de menys temps de qualitat per fer-ho? És que els docents no som també pares i els nostres fills, no són alumnes? No hi ha temps, ni mitjans, ni preparació (no perquè siguem dinosaures o no vulguem formar-nos, com tant agrada difamar certs polítics o mitjans de comunicació, sinó perquè així la culpa mai recau sobre les diferents administracions); i, senzillament, no n'hi ha perquè el nostre treball, avui en dia, encara és PRESENCIAL. A la docència Online, no podem entrar-hi de cop. Una cosa és tenir competència digital, l'altra és esdevenir de cop, un ciberdocent.

L'Educació Infantil, Primària (incloent-t'hi a alumnes NESE, d'Aules Específiques i centres específics), Secundària i postobligatòria (Cicles Formatius i Batxillerat) està ideada per a ser presencial. Entre altres coses, perquè el nostre alumnat és menor d'edat; no té maduresa, estratègies o capacitats suficients, per a la docència no presencial. També hem de tenir present, que un dels objectius primordials de l'escola pública és esmorteir les desigualtats socials, no augmentar-les. Les grans desigualtats que ha portat el confinament, no les troben en la capacitat d'accés a la xarxa o amb el maquinari que hi ha a les cases, sinó amb l'ajuda que els pares i mares poden oferir als seus fills.

En un moment com l'actual, hi ha pares i mares que poden dedicar hores a acompanyar els seus fills, però d'altres o no tenen els coneixements, o fan més hores que un rellotge i no poden ajudar-los.

No passa res si deixem que tot es normalitzi, sense més i al setembre ja recuperarem tot allò que ha quedat pendent. Quina ha de ser la prioritat ara mateix? Acabar les assignatures o la salut psicològica dels docents, famílies i xiquets? Parlem clar... per a moltes famílies, les activitats de l'escola, juntament amb les videotrucades, suposen una sobrecàrrega afegida. Realment és necessari aquest sobre esforç? Les famílies ja viuen una realitat complexa (manca de recursos econòmics, ERTOS, aïllament social, incertesa, inseguretat, etc.) No podem afegir més pressió a l'entorn familiar i sobretot als alumnes, perquè la situació ja és prou estressant per si mateixa. Xiquets aïllats dels seus iguals, del seu entorn i privats de la llibertat de moviments, que requereixen a aquesta edat. El desgast emocional que pateixen ja és més que suficient. Els aprenentatges som a temps de recuperar-los, però hem de ser conscients, que pot haver-hi una generació que emocionalment pot quedar tocada, i això és molt més difícil de recuperar.

L'EDUCACIÓ AL COSTAT DE TOTES LES PERSONES

Angel Marzo Guarinos
Mestre d'adults
CFA Canyelles

La crisi sanitària que estem vivint n'hauria d'ensenyar que cal estar preparats. Fer cas del coneixement col·lectiu i dotar-nos d'eines de resposta, fins i tot per a les situacions més extraordinàries, és una bona inversió. L'educació és una eina de prevenció i és una eina útil a totes les edats de la vida. Una persona adulta quan decideix iniciar una formació ho fa compaginant-la amb el temps del seu l'espai personal després de la feina, en paral·lel amb altres tasques quotidianes. Es posa en l'educació l'esperança d'un futur millor. Joves que volen completar els seus estudis per tenir una feina i un lloc digne en la societat, persones adultes que completen o perfeccionen competències sovint imprescindibles per la societat del coneixement de la comunicació, altres de més edat, actives, que volen continuar fent una aportació cabdal per l'esforç comú i desenvolupar les capacitats fins a on sigui possible. Es fa amb força i dedicació. I d'aquestes activitats com a societat rebem un guany valuós, tenir persones més conscients, més capaces d'enfrontar-se als reptes i sovint també més solidàries.

La crisi que estem vivint actualment ha impactat directament en el procés de formació de moltes persones adultes. Ha dificultat o trencat moltes dinàmiques malgrat els esforços d'aquelles persones que estudien i les dels seus formadors. La repercussió no ha estat homogènia. Com més inicials eren els estudis més dificultats s'ha tingut per continuar. Aquells que viuen en espais molt reduïts, les treballadores i treballadors que han hagut de continuar les seves feines de serveis essencials, mares i pares que han hagut de tenir cura dels petits, les que tenen situacions de vida precàries, els nouvinguts, moltes persones han hagut de fer un esforç de reubicar-se, per respondre a una situació imprevista i complicada.

La resposta de les treballadores del sector educatiu ha estat d'esmerçar les poques eines que tenim per donar suport a les persones. Per mantenir el fil de la voluntat de millora d'adaptació i de compromís amb la recerca de solucions. No deixar caure l'esforç que havíem mantingut durant tot el curs i permetre treure un profit. Conscients que els nostres estudiants eren sovint els que ho tenien més difícil hem recorregut als emails, els telèfons, les videoconferències, els recursos en la xarxa... Ens hem reinventat. Amb un punt de desubicació i sabent que ara el que és prioritari és sortir d'aquesta situació complicada.

La força de la proximitat que és una de les eines que ens permet arribar a la persona i donar suport al seu camí s'ha truncat aquests dies. I hem hagut de treballar per fer front al desànim, l'aïllament, el tancament, les pors... En aquesta tasca hem descobert xarxes de suport solidari als barris i pobles fent mascaretes, fent costat als sanitaris, portant menjar a cases, trucant a aquells que estaven més sols. La resposta dels estudiants quan ens hem posat en contacte amb ells ha aixecat els ànims. Tenir una mà que se't brinda en aquest moment d'incertesa sempre és ben rebut.

Sabem que ara vindran moments molt difícils, especialment durs per les persones amb les quals treballem des de l'educació bàsica de persones adultes. I estem convençuts que més que mai serà important que l'educació estigui al costat de les persones per acompanyar el seu procés de superació d'aquestes dificultats. Aquests dies hem fet un aprenentatge accelerat de tecnologies de la comunicació, de noves modalitats formatives però la innovació ve ara, la innovació no està només en l'ús de mitjans tecnològics sinó en atendre amb les millors eines les necessitats i desitjos de les persones. I per això, cal tenir especial atenció, a les relacions impulsen l'aprenentatge, estimulen la continuïtat, fan possible un clima de confiança propici al desenvolupament de les dones i els homes que fan la formació.

Probablement la formació d'adults no sortirà en els titulars de premsa, però no per això serà menys important. L'educació no es fa durant la infància d'una vegada per sempre, és un procés permanent. I durant l'etapa adulta de la vida pot donar suport a l'adaptació al món del treball, a les possibilitats de tenir cura d'un mateix i dels altres, a l'impuls de la cultura i la societat. Necessitarem una oferta renovada, en xarxa, capaç de trobar sinergies amb altres sectors, amb flexibilitat de programes, d'horaris, de recursos, que incrementi la proximitat amb les persones per orientar-les, acompanyar-les, perquè desenvolupin les eines imprescindibles en aquest moment.

Per sortir de la crisi la formació no és prescindible. Necessita recursos apropiats i suficients. Cal una nova organització més enllà dels motlles de l'educació acadèmica, escolaritzant. I no pot ser únicament la manera d'aconseguir unes acreditacions parcials sense mirar el conjunt de les necessitats de la persona i la societat.

Hem de cercar la manera de rendibilitzar recursos i això implica buscar mecanismes de cooperació entre tots els agents socials que intervinem en el procés formatiu. És el moment de repensar la formació com a instrument per aconseguir major grau d'autonomia de les persones i major capacitat per contribuir a resoldre els problemes greus als quals ens enfrontem com a societat.

Cal recuperar l'horitzontalitat que l'educació necessita i que de vegades va en contra de les dinàmiques més unidireccionals que els mitjans virtuals acaben instaurant. Es necessita la interacció, la comunicació, l'esforç compartit i també aprofitar el saber fer de les treballadores i treballadors del món educatiu.

POLÍTIQUES PÚBLIQUES INVISIBLES?

Marc Hortal Galí,
Afiliat a CCOO i
Director d'Institut

La crisi sanitària provocada per la Covid'19 ha posat en primer pla els treballadors de la salut i la sanitat pública. Un clam ciutadà ha lloat la seva feina i sembla que hi ha un consens social en reforçar les polítiques sanitàries. La percepció social sobre la importància i necessitat d'aquestes polítiques sembla que ha canviat i pot representar un punt d'inflexió en la valoració de les polítiques públiques per part de la ciutadania. No obstant això, aquest fet pot ser només una anècdota en un país que valora i coneix poc els seus propis serveis públics. Moltes de les polítiques públiques que desenvolupen les nostres institucions sovint són molt poc conegudes per la ciutadania, si no completament invisibles. Crec que això es deu a diversos motius.

En primer lloc, les majories polítiques que han governat el nostre país en general han confiat poc en els serveis i polítiques públiques. Sovint els han atorgat un paper subsidiari, les han infrafinançat i han donat a institucions privades o concertades un paper molt destacat en molts camps. Educació i sanitat en són dos bons exemples.

A part d'això, ell pensament neoliberal dominant des dels 80 que, ha calat profundament en la nostra societat, ha tendit a desconfiar d'allò públic i a veure-ho com a ineficient, burocràtic, poc flexible, i fins i tot corrupte; mentre que l'empresa privada ha estat vista com un model d'eficiència, bona gestió i modernitat. Aquesta visió encara persisteix.

Pel que fa als mitjans de comunicació, en general sembla que valorin més la feina de les ONG, els moviments socials o els veïns organitzats que no pas la tasca que realitzen els serveis públics. És més atractiu mostrar els veïns d'un poble netejant un riu que no pas explicar la quantitat de residus que ha evitat una depuradora, o ensenyar la recollida d'aliments dels veïns d'un barri més que no pas explicar la important funció social de les beques menjador d'un Ajuntament. Sembla que preferim els relats heroics, les campanyes en situacions excepcionals i l'èpica més que no pas de la gestió grisa o avorrida del dia a dia. Les emocions i els fets excepcionals tenen garantida l'audiència, mentre que les polítiques públiques són poc sexis mediàticament.

Les xarxes socials, amb els seus missatges breus, simplificats i sovint partidistes i confrontadors tampoc no ajuden a tenir una opinió informada sobre el tema. És difícil explicar una política pública en 140 caràcters, i sembla més senzill, criticar-la, mostrar-ne aspectes anecdòtics o problemàtics o directament manipular o mentir sobre el seu funcionament.

Finalment la política partidista tampoc no beneficia la visibilitat de les polítiques públiques, per dos motius. En primer lloc, l'actualitat està molt més centrada en els partits, la vida dels polítics i el conflicte ideològic, que no pas en les polítiques que es desenvolupen des de les institucions. Un ciutadà mitjanament informat segurament pot recordar molt millor la darrera anècdota o sortida de to d'un polític o algun escàndol de corrupció del seu partit, que no pas les polítiques públiques que ha impulsat ni tenir elements per a valorar si han estat encertades o no. En segon lloc, l'enfrontament partidista fa que els adversaris polítics desqualifiquin completament les polítiques dels rivals, sovint centrant-se en anècdotes o en situacions extremes de mal funcionament. Els grups polítics rarament reconeixen que una part de la gestió política del rival pot haver tingut èxit o tenir elements positius. Això fa que la imatge que la ciutadania té de moltes polítiques públiques sempre sigui molt pitjor del que són en realitat.

Els serveis públics i l'estat del benestar del nostre país tenen limitacions i estan lluny d'on haurien de ser per garantir els drets de tota la població. Però també tenen molts aspectes positius i n'hauríem d'estar orgullosos com a ciutadans. Hauríem de viure-ho com un patrimoni col·lectiu que hem creat entre tots: els ciutadans amb els seus impostos, els treballadors amb el seu esforç i les institucions amb la seva gestió. Perquè no sentim com un gran èxit col·lectiu la xarxa de metro, que transporta milions de ciutadans a un preu més que raonable i amb un percentatge d'estacions adaptades que la majoria de ciutats envegen? Perquè no ens enorgullem d'una xarxa de biblioteques modernes, properes còmodes i amb una oferta de préstec que no te l'acabes ni en un any sabàtic? Només per posar dos exemples que la majoria pot compartir.

Les polítiques públiques en habitatge, salut, educació i d'altres àmbits potser són avorrides o tenen poca èpica, però ajuden a garantir drets i ens proporcionen benestar. A tots ens agraden els relats amb herois i emocions, però els països que funcionen bé ho fan gràcies a persones normals que fan feines normals amb un finançament raonable. La crisi de la Covid'19 és una amenaça enorme per al nostre benestar i la nostra salut, també una oportunitat per fer canvis que ens facin millorar com a societat. Un més gran coneixement i valoració dels nostres serveis i polítiques públiques crec que és imprescindible. No avançarem ni ens en sortirem si no coneixem i valorem adequadament el que ja estem fent bé com a societat.

Aquesta ignorància i invisibilitat de les polítiques públiques perjudiquen també la democràcia, una bona democràcia no pot funcionar sense una informació raonablement bona de com es gasten els seus recursos i quins serveis públics generen. Sense aquesta informació, el debat públic es converteix en un seguit de retrets, manipulacions, discussions simbòliques i "guerres culturals" allunyades de la realitat dels ciutadans. Amb el perill que els ciutadans acabin identificant democràcia amb conflicte, insults i corrupció i no amb polítiques públiques que garanteixin drets.

I sobretot, si la visió que tenim de les polítiques i serveis públics fos diferent, segurament seria molt més senzill justificar i defensar el pagament d'impostos. Una societat justa, igualitària i amb un estat del benestar potent necessita molts recursos fiscals i ciutadans disposats a pagar-los. Al nostre país, la gran majoria de ciutadans veu els impostos com una càrrega injustificada i considera que paga molt més del que rep. Si els ciutadans coneguéssim millor els serveis i polítiques públiques de les quals gaudim i el seu cost, segurament aquesta situació seria diferent.

LES ESTUDIANTS I EL CONFINAMENT

Irene Cano,
Estudiant de pedagogia i
membre del sindicat Front
d'Estudiants de Catalunya
(Fde)

Reconec que he tingut molta sort en aquesta excepcional situació que vivim fa temps. Em dic Irene Cano Zambrana, sóc estudiant de pedagogia a la Universitat de Barcelona i responsable d'institucions del Front d'Estudiant de Catalunya (Fde). He començat aquest curs, sóc a primer, i puc dir que ha estat tota una aventura! Les estudiants vàrem patir un moment de descontrol general el primer quadrimestre, i ara n'estem vivint un altre... Encara que aquest ha esdevingut molt pitjor, sincerament.

Com he dit abans, em considero tota una afortunada. En el meu cas, amb cinc assignatures, només havia de fer dues proves escrites al juny, les altres matèries ja funcionaven amb l'avaluació amb treballs individuals i en grup. Ara, en aquesta situació totalment nova, s'ha considerat suspendre els exàmens que tenia. És a dir, tot depèn del meu treball personal i la dedicació que hi posi a casa aquests mesos. Puc dir que visc molt tranquil·la, l'adaptació per part del professorat ha estat excel·lent. Hi ha molt bona comunicació, les classes online són complicades, però l'esforç de les professores és increïble, i això m'agrada molt. Ha facilitat un munt aquest moment tan complex.

D'altra banda, també haig de reconèixer que, malgrat que jo ho tinc tot resolt i controlat, conec d'altres experiències, a la mateixa carrera, facultat i d'altres facultats, inclòs, arreu de l'Estat que no es permeten viure amb aquesta mateixa tranquil·litat amb què jo visc aquests dies.

No tenen cap pla docent adaptat, no hi ha comunicació per part del professorat, la sensació ha estat d'abandonament total i la resposta general ha estat complicar les proves finals i afegir més contingut a la matèria, com a justificació pel magnífic temps amb què disposa l'alumnat, ara mateix, i el qual permet dedicar-se tot el dia a treballar i treballar sense descansar. És per això què, els laboratoris o les pràctiques d'aquelles carreres de ciències ara han d'elaborar-se des de casa, sense els recursos adequats però amb la mateixa exigència. Els campus virtuals es col·lapsen i els correus no sempre funcionen de la millor manera. I on de vegades, el professorat no respon els missatges de l'alumnat i decideix no adaptar-se per a facilitar tot plegat. Perdoneu-me per l'expressió però, hi ha gent molt fotuda ara mateix. Això comptant només les dificultats acadèmiques i sense tenir gaire en compte les situacions familiars o personals, que també són complicades.

A casa som cinc persones, un pis de 50 metres per a tres estudiants i dos adults, la mare treballa des de casa i el pare ha de sortir a treballar. Encara que com a família tenim un horari establert per tal de seguir una mica una rutina i no descontrolar-nos, és difícil trobar moments per a treballar, concentrar-se i estar tranquil·la, perquè, quan no hi ha soroll a casa, són els veïns i les veïnes les que posen música o estan als balcons o les terrasses perquè els pisos són molt petits i en alguns casos hi conviuen moltes persones, encara que visc a un barri molt tranquil. En aquest aspecte no m'hi puc queixar tampoc, faig tots els àpats al dia i dispo de internet i de tecnologia suficient per a poder treballar, però, hi ha estudiants que no poden gaudir d'aquest privilegi, i seguir les classes a distància és realment complicat. Visc a Nou Barris, i sóc conscient de la vulnerabilitat de moltes famílies veïnes ja que, aquest districte és dels més castigats pel coronavirus i té una de les rendes per càpita més baixes de Barcelona.

Però, un aspecte que considero, potser, molt més important és la salut mental. Les dificultats amb què poden viure ara mateix persones amb diversitat, autisme, tda i tdah, depressió, ansietat... i moltes d'altres que no desapareixen tampoc aquests dies i què, compliquen encara més el fet d'estar tancades a casa i entendre tota aquesta situació. Hi penso molt, sincerament.

Ara mateix, com a estudiant universitària, només m'agradaria poder comunicar-me amb totes i cadascuna de les persones que conformen el meu professorat més directe, però, la comunitat educativa en general, i poder explicar la meua situació, en cas que ho necessités. Que hi existís una bona adaptació curricular per a tothom, que totes les facultats decidissin quina avaluació s'oferirà a l'alumnat, amb garanties de manera clara i transparent, és clar. Però, especialment, que hi hagués una consideració per part de totes aquelles que treballen com a docents. Som conscients que és un moment complicat per a tota la comunitat educativa, però, les estudiants som la part més vulnerable, estem perdudes en un mar immens de coneixement i saber, i si no hi existeix un acompanyament basat en l'afecte i la comunicació entre totes, caurem.

I serem nosaltres qui paguem les conseqüències, l'alumnat, sí. I si no treballem en equip, patirem les conseqüències al juny i al setembre. De fet, no descarto la possibilitat que hi hagi una baixa important de les ràtios d'alumnat. Ara mateix hi ha gent que no disposa de beques, i tots els estalvis han estat invertits en la matrícula d'enguany. I en aquesta situació no disposem encara de cap resposta ni mesura per part de la universitat per a solucionar-ho. A més de totes aquelles que ara mateix no poden concentrar-se i organitzar-se a casa, per les diferents situacions familiars o personals, i què l'única solució que hi troben és desmatricular-se de diferents matèries per a poder salvar el curs, la seva situació econòmica familiar i la seva salut mental.

És una situació massa complexa, per a totes, sí, és cert. Però, hem de pensar també en les responsabilitats que cadascuna té, i què, de vegades, hi ha gent que depèn de nosaltres mateixes per a poder seguir endavant, i això s'ha de facilitar, sempre. Ara encara més.

UN NOU HORIZÓ?

David Taranilla Garcia
Professor d'Història i
autor del llibre: "Tecgnosis,
de sapiens a la singularidad"

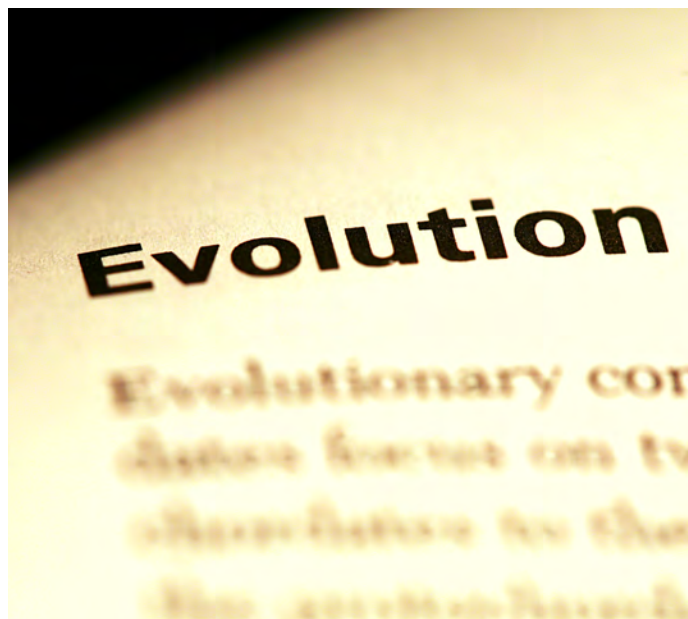
Molts cops aquests dies s'està parlant que no podem tornar a la normalitat d'abans perquè les coses seran diferents. Però quins han de ser els eixos que hauran de regir aquesta nova situació, aquesta "nova normalitat"? Des del meu punt de vista, aquest canvi no ve d'ara, sinó que és una tendència, que amb aquesta nova situació, simplement l'ha fet més palès i segurament l'accelerará. Aquesta tendència és la consciència global, fruit d'un procés social que he anomenat Tecgnosis.

Des de l'aparició de l'homo sapiens, la nostra espècie s'ha caracteritzat per la creació i acumulació de coneixement, tècnic o conceptual, per la compartició d'aquest i l'acceleració en aquest procés de creació, acumulació i compartició. Aquesta cultura antropològica es manifesta des de les converses a la vora del foc en les fredes nits dels nostres avantpassats sapiens, on les persones ancianes de la tribu explicaven contes als seus descendents, transmeten el llegat de coneixements que havien acumulat els seus antecessors. I ara, d'una manera a la vegada diferent, però molt similar, succeeix el mateix amb internet i la wikipèdia; tot és una expressió d'aquest procés de Tecgnosis.

I perquè aquesta voluntat de crear i compartir coneixement? Doncs perquè és el nostre avantatge adaptatiu. No érem, ni som, tan ràpids com els lleons, ni teníem la seva força o les seves urpes, no teníem un olfacte prou fi per distingir quines plantes podrien ser verinoses, ni una pell amb prou pèl per escalfar-nos com tenen altres animals. Però els primers sapiens tenien intel·ligència per fer eines esmolades, crear estratègies i artefactes de caça o deduir, per assaig error, quines plantes eren comestibles i fins i tot medicinals.

Per tant aquest procés de Tecgnosis, no deixa de ser el producte de la voluntat de sobreviure com espècie, l'expressió del gen egoista del qual ens parla Richard Dawkins. Una característica tan natural i tan biològica que de vegades ens oblidem, per creure'ns "civilitzats", sense adonar-nos però que aquesta civilització neix amb la voluntat de sobreviure com espècie.

Cert és que molts cops aquests coneixements s'han utilitzat per treure avantatge d'una part de la societat respecte a un altre. El descobriment del ferro va permetre el domini bèl·lic d'unes civilitzacions respecte a unes altres, o la descoberta de la bomba atòmica va significar el domini militar i estratègic d'un país respecte a altres. Aquestes trifulgues sempre s'han basat en la voluntat del domini d'uns recursos per la supervivència de la "nostra" tribu, el "nostre" regne o la "nostra" nació... Però pels aprenentatges dels errors del passat, els arguments que sostenien aquesta predisposició a l'enfrontament s'està desmuntant. Com comenta el professor Carbonell en el seu llibre, hi ha una tendència a la consciència col·lectiva i a la visualització que tots estem en el mateix vaixell, un petit i fràgil planeta blau que va navegant per l'univers.

La ciència seria una de les expressions màximes d'aquest procés de Tecgnosis. Una metodologia que neix des de l'assaig error dels primers sapiens, passant amb el pensament crític i racional dels antics grecs i l'aparició del mètode científic amb filòsofs com Descartes, Bacon i altres. La ciència és la voluntat de crear coneixement de manera sistemàtica i verificada, amb un sistema d'autocorrecció, amb la intenció de crear cada cop més i més coneixement i la decisió d'acumular-lo. Però hi ha un pilar fonamental en la ciència, la necessitat de compartir aquest coneixement. Igual que el vell ancià compartia els seus coneixements en l'albada de la nostra espècie, els científics comparteixen els seus descobriments. Això permet retroalimentar tot el procés. Nous descobriments permet que altres científics creïn nous coneixements a la vegada que es revisen i es milloren.

cie. És l'expressió del seu instint més bàsic, la supervivència. Així doncs, científics de tot el món s'estan unint per aconseguir una millor gestió sanitària al problema, un tractament més eficaç i, per descomptat, una vacuna.

Alguns diran que al darrere hi pot haver l'interès del benefici econòmic de laboratoris i farmacèutiques, i és per això, que hem de ser conscients en diferenciar aquests interessos individuals de l'interès pel bé comú. Un exemple clar ha estat el paper que ha desenvolupat la sanitat pública, i sobretot les seves treballadores i treballadors en aquesta crisi sanitària.

És per això doncs, que hem de promoure aquests principis que han de regir la nostra societat i, per tant, la nostra educació. La consciència global, la idea de fraternitat dels il·lustrats francesos, la

I què té a veure tot això amb l'Educació i la Covid-19? Fixem-nos, des de fa temps la consciència global va creixent. La pau al món, l'empatia respecte als problemes per fam o desastres naturals, i més últimament, la qüestió de l'escalfament global, han fet que la societat, sense tenir en compte les fronteres, es preocupa cada cop més per aquests temes. I qui dóna solucions a aquests problemes, encara que els executors són normalment els polítics i/organitzacions no governamentals, qui es planteja l'estratègia per resoldre aquestes situacions són els científics (i sort n'hi ha, veien segons quins líders polítics hi ha en alguns països).

Amb la Covid-19 tot aquest procés s'accelera, un problema global necessita una solució global, la unió de tota la societat, és a dir, de tota l'espè-

voluntat i el desig d'un bé comú per tots i per tothom, són elements que han de regir els valors del nou horitzó educatiu. No podem permetre de cap manera, que interessos privats dirigeixin serveis públics, com l'educació o la sanitat.

A més, l'Educació ha de ser l'expressió màxima d'aquesta voluntat de crear nous coneixements, de compartir-los, d'anar més enllà i cercar solucions als reptes que ja ens està plantejant el nou mil·lenni. D'aquí també la importància de donar una igual i justa oportunitat a cadascun dels nens i nenes de tot el món, per poder desenvolupar tot el seu potencial. Som peces d'una cadena que va nàixer a la vora d'un foc en les valls d'Àfrica i que somia a anar més enllà de les estrelles, i són els infants els hereus d'aquest llegat, i nosaltres els responsables que ho heretin en les millors condicions possibles perquè segueixin somiant.

REFLEXIONS DES DEL CONFINAMENT DE LES TREBALLADORES DEL COMPLEX EDUCATIU DE TARRAGONA (CET)

Cristina Larramona Plà,
Tutora de Residència del CET
Susana Garcia Sánchez,
Infermera del Servei d'infermeria del
CET
Maria Rosa Samper Diaz,
Personal d' Oficis del CET

El **Complex Educatiu de Tarragona (CET)**, també conegut com a Antiga Universitat Laboral, és un espai de 74.100 metres quadrats, situat a l'autovia Tarragona-Salou, amb diversos edificis construïts entre 1953 i 1956. Inclou una residència d'estudiants, dos instituts i una escola d'educació especial, entre altres serveis educatius, a més d'instal·lacions esportives i espais verds. Depèn del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya a través dels Serveis Territorials de Tarragona.

Es caracteritza per ser un espai educatiu molt singular i on s'ofereix una oportunitat única de convivència i d'emancipació dels alumnes que estudien cicles formatius de grau mitjà i superior així com, els /les alumnes que arriben d'arreu de la província de Tarragona com de fora per residir en les Residències per poder cursar els seus estudis.

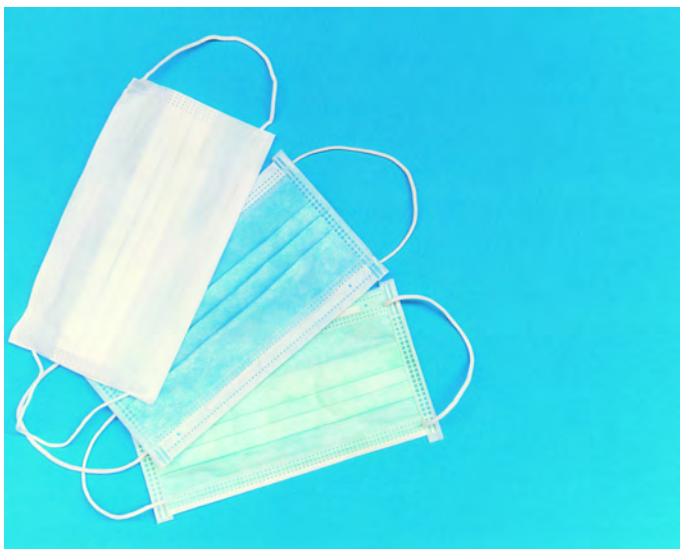
Allí també s'hi concentren i conviuen aproximadament uns 100 treballadors/es de diferents categories professionals recollides al VI Conveni Únic del personal laboral del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya que desenvolupen la seva tasca professional per garantir els serveis de neteja-office, cuina, manteniment, infermeria, administració, residències...

L'activitat frenètica dels centres com dels treballadors/es es va veure interrompuda el dia 13 de març quan es va decidir parar tota activitat laboral i educativa a causa de la situació d'excepcionalitat a causa de la pandèmia de la Covid- 19. En aquest article us oferim un recull dels testimonis d'algunes treballadores i de com ho van viure tant en l'àmbit laboral com personal les hores prèvies al confinament.

La Susana Garcia Sánchez és una treballadora de l'equip d'infermeres que s'ocupa del Servei d'Infermeria del CET. Atén a tots/es els/les alumnes i treballadors/es, realitza les cures lleus i derivades d'accidents, i altres emergències de caràcter sanitari que es donen en un centre tan gran.

«La meva vivència d'aquesta situació l'estic vivint des de la meua vessant professional sanitària. Quan ens van comunicar que es tancava la Laboral per raons sanitàries i de seguretat a causa de la Covid-19 el primer que vaig pensar és «on podia ajudar?» i em vaig afegir a llistes de voluntari/es sanitaris per cobrir aquells buits on no hi havia personal suficient per atendre als pacients contagiats pel coronavirus. De seguida em van captar directament els Caps de Sanitat a través de la Pilar Garcia, antiga companya meua també infermera que va treballar fins a la seva jubilació al CET . Fins a dia d'avui estic desenvolupant la meua tasca professional a l'Agència de la Salut, al Departament d'Epidemiologia concretament en el recompte i investigació de casos del Camp de Tarragona.

En l'àmbit personal en aquests moments i recapitulant tot el que he viscut estic cansada emocionalment, ja que veus coses molt dures; famílies que han perdut els dos membres, els dols patològics i gent que es sent deseparada. Això sobrepassa la fortalesa i se'm barregen les emocions quan estic asseguda al bus de tornada a casa amb un nus a la gola per una banda de les mostres d'agraïment que reps però per l'altra d'haver viscut situacions molt dures. Mentre continuï aquesta situació estaré treballant a primera línia.

La **Maria Rosa Samper Diaz** forma part del col·lectiu del Personal d'Oficis del Complex.

« Els dies previs al confinament els vaig viure amb la incertesa de no saber amb exactitud quines directrius hauríem de seguir. La nostra feina entre altres és donar servei de menjador i servei de neteja a Residències, Instituts i altres col·lectius que viuen al Complex així com, les estades d'estiu i de formació al llarg de tot l'any.

Després de rebre la informació que es tancaven instituts i volien confinar a tot el personal va arribar la sensació d'incrèdilitat. És molt gros el que passa i costa pair-ho tant perquè no pots anar a treballar, i perquè que la teua família està també confinada a casa cadascú amb les seves inseguretats i angoixes.

A casa podem seguir una formació on-line oberta per a personal del PAS del Departament. També hem rebut les informacions dels butlletins que ens arriben de CCOO que són molt útils per seguir els esdeveniments a nivell laboral i estar informades.

Tinc certa preocupació, ja que aquest estiu, si la desescalada ens ho permet, la tornada al Complex serà completament diferent de com havíem treballat fins ara. Tenim estades esportives, formatives, trobades de tota mena i col·lectius que venien d'arreu i que omplien de gent variada les residències i campus del Complex.

Malgrat tot, tinc moltes ganes de tornar a veure el nostre menjador amb capacitat per 700 persones ple de cap a cap. De trobar-me amb les meves companyes i de portar a cap les reflexions que aquest confinament ens ha fet valorar.» Aviat ens retrobarem!

El següent testimoni en el qual m'incloc, és un recull de les reflexions del col·lectiu de tutors i tutores de Residències del CET.«Els dies previs es va patir molta angoixa però encara quedaven per tornar alumnes residents als seus domicilis i es va fer d'una manera molt responsable per poder complir el dia 13 de Març el confinament a causa de la Covid-19 . Els dies següents van ser una mica caòtics, ja que el personal no sabia ben bé que fer, les instruccions arribaven en compta gotes i hi havia molta por a contagiar-se en el lloc de treball.

Durant els dies següents vam recuperar una dinàmica diferent de treball a casa confinats/des, per via telemàtica vam poder organitzar, actualitzar i acabar de definir plans de convivència i altres documents necessaris per al funcionament residencials pel nou curs... vaja, molta feina! També vam veure la necessitat de fer un document sobre mesures per a la tornada al centre, tant de les noves mesures que haurem de prendre de protecció i també a nivell de la gestió de les emocions que sorgiran a la nova situació, no hem de perdre de vista que treballem amb alumnes entre els 16 i 20 anys amb el què això comporta.

A dia d'avui, les incerteses han canviat i es tradueixen amb preguntes de com ens ho farem per evitar els contagis?; com ens acostumarem al distanciament social que en una residència d'estudiants és complicat de gestionar i en la nostra tasca professional també. Les Residències són espais de convivència i de reunió d'alumnes d'arreu de Catalunya, la nostra tasca està molt centrada en com gestionen les seves emocions i fer un seguiment del seu creixement personal.

No tenim cap problema en organitzar habitacions distribuir mobiliaris de manera segura, proporcionar espais amb la distància de protecció però i el contacte humà? Realment se'ns planteja un repte molt gran i assumir una altra manera de treballar i ho haurem de fer tots junts/es amb responsabilitat.

M'agradaria per concloure donar les gràcies pels testimonis tan sentits de les treballadores del CET i reivindicar la gran tasca que el personal laboral del Departament d'Educació està desenvolupant des de fa anys, i més concretament al seu compromís que està demostrant en aquests dies de confinament. Prop dels treballadors/es que formen part del Personal Laboral i PAE cal que lluitem pels nostres drets i reivindicar el nostre paper en la Comunitat Educativa.

DES DEL CONFINAMENT I MÉS ENLLÀ AMB LA MEVA TUTORIA

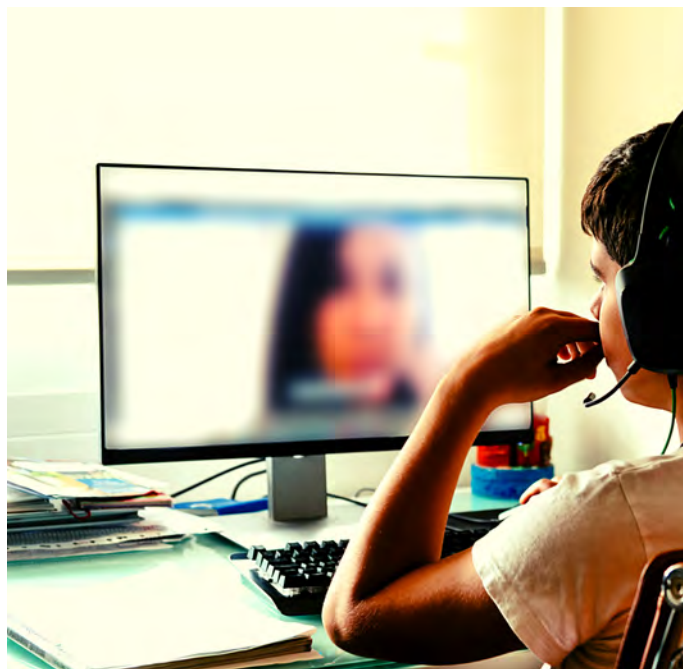
Esther Blanes
Tutora 4rt ESO i
Orientadora
Educativa-SIEI (Suport
intensiu escolarització
inclusiva)

El principi de raó suficient és un principi filosòfic segons el qual tot el que passa té una raó perquè així sigui, el temps al final t'ho acaba demostrant... Sóc tutora de 4t d'ESO, però no de qualsevol grup no, SÓC LA TUTORA DE 4t D'ESO C de l'Institut Narcís Oller, i per alguna raó he acompanyat aquest grup durant tota l'etapa de Secundària, així que enguany era el nostre últim curs junts. I qui ens havia de dir que acabariem confinats? Imagineu-vos quantes experiències portem compartides i el vincle que hem anat construint. Des del confinament i més enllà els segueixo acompanyant i segueixo aprenent cada dia, són 31 alumnes tan únics i tan diferents, 8 dels quals són del recurs SIEI, no som una pinya que anem tots a l'una, quan feien 1er d'ESO creia que el millor per cohesionar el grup era ser-ho, però amb el temps he descobert que no cal, que la diversitat de ser i fer és molt més enriquidor, que treballar els valors del respecte, l'empatia i acceptar els altres tal com són fa que el grup funcioni.

No ha estat gens fàcil, gestionar una tutoria requereix molta paciència, molta creativitat, moltes hores dedicades i sobretot molta implicació. Fa 54 dies confinats, han estat dies complicats i difícils, on hi han hagut situacions tristes, i situacions caòtiques, on de cop i volta s'ha fet evident que la competència digital és important dominar-la, que saber gestionar-se el temps i planificar unes rutines ens ajuden a ser més organitzats i sobretot que les emocions i el contacte amb els altres són vitals.

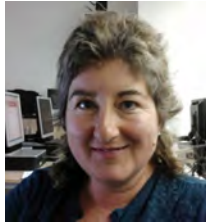

El confinament ens ha ajudat a valorar-nos, a descobrir-nos i què de tot allò que vivim hem de fer un aprenentatge positiu. M'he adonat que la meva tutoria està formada per adolescents resilents, responsables i implicats: La Laia, el Jean Pieer, la Noemí, la Nerea, la Zaida, l'Othmane, la Cristina, el Jordi, l'Aleix, la Marina, la Dèlia, la Melanie, l'Anna, el Marc. G, l'Oriol, el David. J, el Mario, l'Alma, l'Alba, la Gemma, el Xavier, el Kevin, el David. R, el Pol, la Míriam, el Genís, la Marta, l'Emma, la Mireia, la Berta i el Marc. V és tot un orgull ser la vostra Tutora, acabarem l'ESO sense viatge de final de curs i sense graduació (esperem fer-la més endavant...) que tant desitjàvem, però serà un final d'etapa que el recordarem tota la vida. Us estimo molt.

EL CORONAVIRUS NO ENTÉN DE FRONTERES PERÒ TAMPOC D'ARROGÀNCIA

Glòria Fígols Martín
Delegada Sindical de
CCOO Educació

"Entre totes i tots haurem de vetllar perquè la "nova normalitat" no impliqui un aprofundiment de les desigualtats"

Ahir i abans d'ahir, dies 13 i 14 de maig, vam contemplar amb perplexitat unes manifestacions de veïns del benestant barri de Salamanca de Madrid, gens relacionada amb les preocupacions de la majoria de la població. Es tracta de manifestants de classe alta, gent poc perjudicada per ERTOS, bretxa digital o carències socioeconòmiques en general. Deixant de banda ara si calia reprimir o no aquesta manifestació, atès que se n'han prohibit d'altres amb l'argument de l'estat d'alerta generat per Covid19, em pregunto: de què es queixen aquesta gent?

Conforme passen els dies vaig intuint una estreta relació entre una actitud totalment –però deliberadament- despreocupada, per a dir-ho eufemísticament- pel que fa les mesures de protecció i la pertinença a una classe socioeconòmica determinada. És tracta d'un col·lectiu ben alimentat, despreocupat pels efectes estructurals que pugui tenir aquesta pandèmia.

aral·lelament, per altra banda veig una relació també estreta entre la gent que té un contacte més directe amb el món de la producció, amb el món laboral o de l'educació i, no cal dir, amb el sector sanitari i la preocupació pel risc de contagi.

PLa implicació amb les mesures de seguretat és més gran conforme hi ha més proximitat amb la realitat de la majoria: arribar a final de mes, percebre sense demora les prestacions per erto, no emmalaltir i tenir cura dels infants i familiars dependents, mentre fan una gimcana per a poder superar el dia a dia. Aquests ciutadans estan sotmesos a la lògica inexorable de les necessitats quotidianes, d'una realitat devastadora: exposar-se cada dia si fan feines presencials o teletreballar i mirar de compaginar la feina amb l'atenció dels fills i dels avis que puguin tenir al seu càrrec en el mateix domicili, fent equilibris amb la distribució dels metres quadrats disponibles dels seus habitatges i, sense arribar al col·lapse psicològic, mirar de no contagiar-se, cuidar els que estan malalts o aïllar als que ja s'han contagiat –en els casos en que això és materialment possible-.

Avui us vull parlar dels integrants del primer grup, són els que no formen part d'un sector de la producció anomenat ara "serveis essencials". Aquests són els que reclamen una vegada i altra que es passi al desconfinament accelerat de la societat. Són els que tenen la percepció que això del virus no va amb ells. Són els que els caps de setmana han obviat la prohibició d'anar a les segones residències. A ells no els ve d'aquí haver de pagar una multa, ells estan immunitzats econòmicament!

Aquests són el prototipus, segur que us sona, que quan han hagut d'ingressar un familiar a l'hospital en una situació de quasi col·lapse sanitari i en el pitjor pic de la pandèmia, han reclamat una habitació individual "que no sap amb qui està parlant vostè?". En constatar que el covid19 ens iguala a totes i tots; ja que com és arreu pregonat "el coronavirus no entén de persones, classes, fronteres o ideologies", resulta que ara s'han trobat, oh sorpresa! que els privilegis dels quals han gaudit fins ara, han estat engolits per una situació que ens ha fet tocar a tots de peus a terra d'una manera brutal, és la lluita global entre la vida i la mort.

Clar, tots aquests surten ara als carrers a cridar, reclamar i queixar-se que els tornin els "drets arrabassats", paradoxes i ironies de la vida. Evidentment, em refereixo al dret de fer el que els surti de l'entrecoix amb tota impunitat. Ells no volen adonar-se que la situació a la que ens ha abocat la seva deliberada ignorància de l'emergència bioplanetària és irreversible. Aquests no volen que res canviï i no volen renunciar a cap dret adquirit. Per a poder conservar els seus privilegis, ells han de passar per sobre dels drets, la seguretat i el benestar de la resta de la població. No obstant, no sabem si ja mai més la vida de tots nosaltres, ni la d'ells tampoc, no tornarà a ser la mateixa que la d'abans del 15 de març de 2020, moment en que la lògica de la necessitat imperiosa de frenar i contenir el virus ens fot un revés que trastoca tanta arrogància, al menys durant força temps.

Finalment, i ara en tant que professional de l'educació portaré l'aigua al meu molí, són els mateixos que durant el confinament surten una i altra vegada als mitjans a denunciar que els professors no treballen prou; que els docents de la privada estan essent molt millor que el dels centres públics, que els de la privada fan "horari lectiu normalitzat". Clar, aquests sempre volen passar per alt les diferències existents entre les famílies per motius de recursos, bretxa digital o condicions socioeconòmiques generals que poden dificultar una vida confinada "plàcida". I és que hi ha famílies que tenen ambdós progenitors, en el cas que aquests siguin dos, teletreballant a casa amb només un terminal –en el millor dels casos- i de vegades amb moltes dificultats de connexió o sense les habilitats imprescindibles per a poder operar digitalment.

Són els que reclamen que el professorat ha d'avançar temari peti qui peti, que el mes de juliol els centres han d'estar oberts per a repescar tot el "contingut perdut" o que el curs 2021 ha de començar l'1 de setembre. Són els que no reconeixen que la tasca de l'educació depassa de llarg els murs de l'escola. Ells no veuen que l'educació comprèn una transmissió de valors com són el respecte i el reconeixement de les necessitats i mancances d'atri, que l'educació ha de coexistir en el sí del nucli familiar amb els ensenyaments que s'imparteixen a les escoles. Ells es pensen, en una valoració merament quantificadora del fet educatiu, que per no rebre contingut durant un trimestre els seus fills perdran possibilitats. Per a ells la vida es mesura en funció del que tens, no del que ets com a persona. Ells no valoren que hi poden guanyar molt en educació emocional, en repescar el contacte i la comunicació intergeneracionals, en rescatar valors de cohesió social o empatia i solidaritat cap als que pateixen situacions precàries i mancances o necessitats bàsiques.

Són els que mai han reconegut el valor social de la tasca del professorat i que ara mateix prescindeixen de les condicions en que els i les professionals de l'educació estan duent a terme la seva feina; vetllant per tal que cap alumne els quedi enrere, quan això significa massa sovint que el professorat està realitzant moltes més hores de les que faria si es pogués fer ensenyament presencial. I és que les jornades de treball s'allarguen molt més del desitjat, sense tenir en compte les situacions individuals dels docents que, en tant que persones, poden tenir la mateixa afectació que les famílies i alumnes als que han de donar atenció. El professorat està treballant majoritàriament sense formació en tecnologies de la informació, amb els seus propis mitjans (llegeixis ordinadors, telèfons particulars i connexió wifi), sense cap compensació. Però això als alienígenes de certs barris, els queda ben llunyà i no en volen sentir ni a parlar.

Entre totes i tots haurem de vetllar perquè la "nova normalitat" no impliqui un aprofundiment de les desigualtats que provocaria una esclat social més divisòria encara de la que hem patit fins ara.

Tot anirà bé!

